Christus Rex

Službeni glasnik

Svećeničkog bratstva sv. Pija X. za Hrvatsku

Br. 4 – veljača / ožujak 2015.

Zahvalno hodočašće sestara dominikanki iz Fanjeauxa u Rim povodom 40. godišnjice osnutka zajednice, održano od 9. - 14. veljače. Zajednica danas broji 200-injak sestara, koje vode 8 osnovnih i 6 srednjih škola za djevojke u Francuskoj, SAD-u i Njemačkoj.

U hodočašću je sudjelovalo i oko 950 bivših učenica, 100 učitelja, kao i njihove obitelji. Vjernost Misi svih vjekova i Tradiciji Crkve snaga se iz kojeg ova zajednica crpi brojne plodove u obnovi Crkve i kršćanskog društva.

Izdavač:
Hrvatsko tajništvo FSSPX-a /
Udruga svetog Josipa
Vatroslava Lisinskog 1
10370 Dugo Selo
christusrexhrvatska@gmail.com
Glavni urednik: p. Stefan Frey
IBAN: HR3423600001102463734
SWIFT (BIC): ZABA HR 2X
ISSN: 1849-6695

Predgovor

Dragi prijatelji i dobročinitelji, dragi vjernici,

u trećem broju našeg glasila mogli ste dobiti jedan obuhvatni pregled o tijeku i događanjima na izvanrednoj Biskupskoj sinodi u listopadu 2014. u Rimu, o temi obitelji. U međuvremenu je svim biskupima poslan zaključni izvještaj kao priprava za redovnu Biskupsku sinodu koja se treba održati naredne jeseni. Tome dokumentu priložen je još jedan spis, koji očituje nakane odgovornih, gdje se želi odijeliti crkveni nauk od pastorala. Tu stoji: naravno da je sakramentalna ženidba prema crkvenom nauku nerazrješiva, ali na pastoralnoj razini treba pronaći sredstva i putove, da bi se rastavljenima i 'ponovno oženjenima' i drugim rubnim skupinama otvorila vrata za aktivno sudjelovanje u crkvenom životu i za primanje sakramenata. Kardinal Burke je u jednom televizijskom intervjuu 8. veljače na to kazao, da će se oduprijeti, ako papa nastavi ići tom linijom: *„Ne mogu učiniti ništa drugo"*. Molite puno za Svetog Oca za prosvjetljenje, molite za predstojeću Sinodu, molite da se spasi svetost i nerazrješivost ženidbe i obitelji.

U ovom, četvrtom broju našeg malog časopisa, pronaći ćete smjerokaz za današnje konfuzno stanje iz 1991. god., koji nije ništa izgubio na aktualnosti. Predavanje p. Tilošanca održano u Zagrebu 22. veljače pojasnit će vam koji je ispravan odnos prema autoritetima u Crkvi – prema Svetom Ocu, poglavito u onim stvarima kojima se katolički nauk stavlja u pitanje. Dvije propovijedi biskupa de Galarrete održane 1. i 2. veljače prigodom podjele nižih redova, tonzure i oblačenja, ojačat će vašu vjeru i bliže vas povezati s Bogoslovijom Presvetog Srca Isusovog u Zaitzkofenu.

Uskoro bi trebao biti tiskan hrvatski prijevod Katekizma o krizi u Crkvi p. Matthiasa Gaudrona, koji daje precizne odgovore na 100

pitanja. Tu vrijednu knjigu možemo vam samo najusrdnije preporučiti; predbilježite se za nju već sada!
Dajemo vam također na znanje da je osnovana Udruga svetog Josipa koja će služiti kao sredstvo za apostolat Bratstva u Hrvatskoj. Na ime Udruge otvoren je i bankovni račun na koji odsad možemo primati vašu materijalnu pomoć za sve one potrebe radi širenja vjere u vašoj domovini. Službeni glasnik FSSPX-a za Hrvatsku šaljemo svim prijateljima i dobročiniteljima besplatno. Ipak, zahvalni smo za svaki manji prilog da bi se pokrili troškovi za tiskanje i slanje časopisa. Uz naredne brojeve časopisa priložit ćemo uplatnicu da biste, kada to budete u mogućnosti, mogli pomoći našem apostolatu.

Na koncu jedan prijedlog: ako bi nam svaki primatelj Christus Rexa poslao barem jednu novu adresu od poznanika i prijatelja koji bi mogli biti zainteresirani, tada bismo mogli povećati naš registar adresa i tako pripremiti stvari za osnivanje priorata u vašoj domovini. No možete nam rado poslati i pet ili deset adresa!

Neka naš Gospodin Isus Krist podari vama i vašoj obitelji milostima ispunjenu korizmu da bismo se tako pripravili za blagdan njegovog slavnog uskrsnuća!

Vaš u Gospodinu,

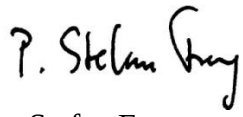

p. Stefan Frey
Poglavar Distrikta

U Jaidhofu, na blagdan Ukazanja naše Gospe u Lourdesu, 11. veljače 2015.

Pismo prijateljima i dobročiniteljima br. 40

p. Franz Schmidberger, Generalni poglavar FSSPX-a,
2. veljače 1991.

Dragi prijatelji i dobročinitelji,

Suočeni s bezbrojnim zabludama našeg vremena pišemo ovo pismo u obliku kratke dogmatske i apologetske rasprave o istinama koje se danas najviše napada.

I.

1. Kao što je Bogu svojstveno da postoji, tako je svojstveno njegovoj naravi da bude jedna u tri osobe: Otac, koji rađa svoga vječnoga Sina; Duh Sveti, koji proizlazi od Oca i Sina (1). Jedini pravi Bog je stoga Presveto Trojstvo (2). Razumom spozna-jemo Božje postojanje (3); Objavom Njegovu trojstvenost (4).

Tako je Bog u suštini i od vječnosti Otac, Otac u odnosu na svoga jedinorođenoga Sina. Nema drugog Boga osim njega (5), ni Alaha, ni Bude ni masonskog velikog graditelja svemira.

2. Jer je Bog *trojstven*, Utjelovljenje je moguće: jer Utjelovljenje je poslanje (6). Da u Bogu ne postoji više osoba, ne bi bilo Oca koji šalje svoga Sina u svijet. Onda se Bog ne bi mogao pojaviti među nama, osnovati Crkvu, prebivati među nama u Presvetom Sakramentu, ili poslati Duha Svetoga dušama.

Negiranjem Presvetog Trojstva, islam logično niječe Božje utjelovljenje i jednako logično naše sudjelovanje u životu trojstvenog Boga kao Kristove braće i subaštinika Kraljevstva Božjega (7).

3. Božje utjelovljenje je povijesna činjenica; vječna Riječ Očeva uzela je ljudsku dušu i ljudsko tijelo, kao druga božanska osoba. On se želio roditi od Majke Djevice, kao jedinog stvorenja s kojim je Bog podijelio svoju vlastitu plodnost. Propast je za ljudski rod došla po grijehu ljudskog para; zato je novom Adamu trebala biti dodijeljena nova Eva; Isus Krist i njegova sveta Majka su praroditelji čovječanstva obnovljena u Duhu Svetomu.

Utjelovljena Riječ, naš Gospodin Isus Krist, je jedini Otkupitelj svijeta, sveopći posrednik između Boga i ljudi, jedini Veliki svećenik Novoga saveza, konačna i osobna samoobjava Boga, jedini Kralj i Svedržitelj. Bezuvjetno

priznanje njegovih sveobuhvatnih vladarskih prava kao Gospodina, i od pojedinaca i od društva i naroda, temeljni je preduvjet za postojani mir u srcima i u svijetu. Ni perestrojka ni moderno vojno oružje ne jamče ovaj mir, nego samo ostvarenje Pavlovih riječi: „On treba kraljevati" (1 Kor 15, 25). Bog će toliko dugo strogo kažnjavati narode koji su od njega otpali dok ne budu na koljenima uzvikivali: "Slava, čast i hvala Ti, Spasitelju, Kralju Kriste!" (8).

4. Kod svoje smrti na križu, Krist je utemeljio Crkvu, svoju Zaručnicu bez ikakve ljage koju je postavio da u prostoru i vremenu nastavlja njegovo vlastito djelo spasenja nakon njegovog povratka k Ocu. Njoj šalje Duha Svetoga, koji je poučava i štiti od svake zablude, posvećuje i vodi. Njoj je povjerio cijeli svoj nauk, svoj zakon i svoja sredstva spasenja, napose svoju Žrtvu Križa na nekrvni način u svetoj Misnoj Žrtvi i sedam sakramenata, da ih služi i podjeljuje novozavjetno svećenstvo koje je on ustanovio.

Ova Crkva je istodobno božanska i ljudska. Ona je jedna, sveta, katolička ili sveopća, apostolska i utemeljena na Rimskom Papi kao namjesniku Isusa Krista na zemlji. On je nezabludiv kada konačno kao vrhovni pastir i naučitelj donosi neko učenje u vjeri ili moralu, kojeg se onda cijela Crkva treba pridržavati (9). Uz to mu pripada sveopće prvenstvo upravljanja.

Crkva je misionarska, ne ekumenska, a vodi dijalog s ljudima koji se nalaze izvan nje u bitnome samo radi njihova obraćenja.

Ona je Kraljevstvo Božje na zemlji. Mi u njega ulazimo po vjeri i krštenju koje u nama briše istočni grijeh, preobražava nas u hramove Duha Svetoga i čini nas dionicima božanskog života; uz to nas ucjepljuje kao grane na pravi trs Isusa Krista, tako da bivamo preporođeni iz vode i Duha Svetoga u istinsku Božju djecu, u

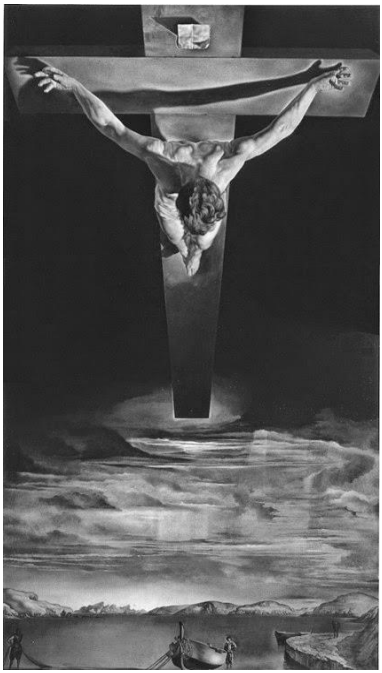

Kristovu braću i subaštinike nebeske slave. Obraćenje, pokora, vjera u Krista i prihvaćanje svega što je on ustanovio preduvjeti su za spasenje (10).

Katolička crkva je jedini put spasenja; u međuvremenu izvan njenih vidljivih granica ona je također na djelu preko pojedinačnih istina, koje su možda neovisno raspršene, ali po svojoj biti pripadaju Crkvi. Dakle, nijedna druga denominacija ni religija osim te jedne koju je sam Bogočovjek osnovao nije put spasenja; to su putovi propasti; jer usprkos elementima spasenja koji se u njima mogu naći, same po sebi, one odvode daleko od Krista i od Crkve koju je Krist osnovao (11). Međureligijski susret održan u Asizu 27. listopada 1986. bio je jedinstveni skandal i veliko odvođenje duša u zabludu.

Ako čovjek živi izvan Katoličke crkve - bio on protestant, Židov, musliman ili poganin – a nalazi se u nesavladivom neznanju i živi po svojoj savjesti, to ga ispričava od krivnje, ali mu još ne osigurava spasenje. Ako želi biti spašen, on mora vjerovati da postoji Bog i da On nagrađuje one koji ga traže (Heb 11, 6); tako da se mora pokajati za svoje grijehe i prihvatiti cijelu Objavu u mjeri u kojoj ju je istinski spoznao. Čovjek se spašava po vjeri i po milosti – ili se ne spašava. Nitko, uopće nitko neće se samo zbog toga spasiti jer je u naravnom području dobar čovjek.

Sveci u nebu su već dovršeni dio Crkve Isusa Krista; to osobito vrijedi za Presvetu Djevicu Mariju koja nije samo dušom, nego i tijelom konačno proslavljena te u blaženom gledanju Boga djeluje kao Posrednica svih milosti.

5. Krist će ponovno doći na kraju vremena suditi žive i mrtve. Oni koji su vjerovali u jedinorođenoga Sina Božjega, i koji su svoj život ravnali po njegovim zapovijedima, ući će u život vječni; drugi će otići u vječnu propast.

II.

Još nekoliko istina koje se danas osobito niječu:

1. Istina, vjera i moral posve su nepromjenjivi i objektivni, dakle na isti način obvezujući za sve ljude; jer Bog ostaje uvijek isti (12), kao što je Isus Krist uvijek isti (13); tako je ljudska narav kroz sve narode, kulture i dobi ista, ona je obilježena istočnim grijehom i apsolutno joj je bez iznimke potrebno otkupljenje, koje sama ne može postići. Društvene i političke promjene postižu tek promjene u načinu života i običajima i navikama; one ne mijenjaju ni Boga ni ljudsku narav.

2. Neovisno o ljudskoj naravi zajedničkoj svim ljudima, Bog čovjeka kao pojedinca ili narode nije stvorio u jednakosti, nego u nejednakosti.

Čak i u nadnaravnom redu spasenja vlada nejednakost: u prispodobi, jedan sluga prima pet talenata, drugi dva, a treći samo jedan (Mt 25,14-30). Jednakost vlada samo utoliko što svakom čovjeku Bog podjeljuje mjeru milosti nužnu za njegovo spasenje.

Također su i službe i zadaće u Kraljevstvu Božjem različite (14): Samo je Jedna bila pozvana biti Bogorodicom; samo su dvanaestorica bili izabrani kao apostoli; samo je muškarce Bog odredio za svećeništvo.

3. Ljudska je duša besmrtna, ona i dalje živi nakon odvajanja od tijela i pojedinačnog Božjeg suda ili na nebu, ili u mjestu čišćenja, ili u mjestu neprestane muke. Teorija o potpunoj smrti duše i tijela izmišljotina je teologa nevjernika, seoba duša je nekršćanska misao koja stoji u protuslovlju s čitavim Evanđeljem.

4. Sloboda ljudi usmjerena je prema istini i prema moralnom dobru. Stoga sloboda nije sama po sebi apsolutna vrijednost, što je osim toga razvidno iz činjenice da se zločince zatvorom lišava slobode. Posljedično je čovjek samo psihološki slobodan da odabere svoju religiju, a ne moralno: on je dužan prihvatiti pravu religiju. Isto tako, čovjek nije slobodan da okonča svoj život, pa makar bio pun patnje i boli. Usmrćivanje na zahtjev, kao i usmrćivanje nerođenog djeteta u majčinoj utrobi, jest i ostaje ubojstvo, pa time i zločin.

5. Poslušnost je moralna sklonost koja je i sama krepost i vodi do kreposti. Stoga je njezina primjena i unutar crkvene domene ograničena. Svaka odredba da se počini grijeh ne obvezuje u savjesti (16); nijedan autoritet na zemlji ne može nas obvezati na umanjivanje vjere ili našeg poštovanja prema Bogu. Uzalud nas se pokušalo prisiliti na prihvaćanje nekatoličkog novog reda Mise (17) i pričesti na ruku.

„Milost Gospodina našega Isusa Krista, ljubav Boga i zajedništvo Duha Svetoga sa svima vama" (2 Kor 13, 13).

BILJEŠKE:

1. Apostolsko Vjerovanje: „Vjerujem u Boga, Oca svemogućega ... I u Isusa Krista Sina Njegova jedinorođenoga ... Vjerujem u Duha Svetoga ...“ Nicejsko Vjerovanje: „Vjerujem u jednoga Boga, Oca Svemogućega ... I u Isusa Krista

Sina njegovoga jedinorođenoga ... Vjerujem u Duha Svetoga, Gospodina i životvorca".

2. Atanazijevo Vjerovanje: „Tko želi biti spašen,taj mora, prije svega, čvrsto ispovijedati katoličku vjeru, a tko je ne sačuva u cijelom njezinom sadržaju, taj će biti zauvijek izgubljen. Ovo je katolička vjera: Slavimo jednoga Boga u trojstvu i Trojstvo u jedinstvu ... ".
3. „Uistinu, ono nevidljivo njegovo, ... onamo od stvaranja svijeta, umom se po djelima razabire." (Rim 1,20).
4. „Boga nitko nikada ne vidje: Jedinorođenac – Bog - koji je u krilu Očevu, on ga obznani" (Iv 1,18).
5. „Čuj, Izraele, Gospodin je Bog naš, Gospodin je jedan (Pnz 6, 4); „Ništavni su svi bozi naroda" (Ps 95, 5).
6. Unutar Boga, „poslanje" ne pretpostavlja nikakvu podređenost ni nadređenost ni ikakvo kretanje s jednog mjesta na drugo, jer su s jedne strane sve tri božanske osobe jednake u veličanstvu, a s druge, Bog je svugdje prisutan. Poslanje u ovom slučaju označava djelovanje određene promjene u osobi koja se u slučaju Sina sastoji se u njegovu uzimanju ljudske naravi.
7. Citat iz jednog pisma islamskih ekstremista u Egiptu osvjetljava načelnu nepomirljivost Crkve i islama: „Vi kršćanske svinje koji Boga svemogućega vrijeđate tvrdnjom da on ima ženu i sina, vi koji Boga klevećete predstavljajući ga jednim od trojice, vama je stroga kazna zajamčena…Neka vam bude obznanjeno, bili blizu ili daleko, staromu i mladomu, svećeniku i monahu, da ste se svojim djelima osudili na smrt i gubitak svojih dobara. Vašu će krv s pravom proliti muslimani, a vaš novac pripada nama. Vaš nemoral i vaše zle zavjere nećemo mirno i dokono promatrati. Mi dobro znamo kako se terorizira ljude kao što ste vi i kako se vas obožavatelje križa treba dokrajčiti. (...) Nećete izbjeći našu sablju žednu osvete. (...)"
8. „Gloria, Laus et honor tibi sit, Rex Christe Redemptor "; Aklamacija na Cvjetnicu.
9. Žele li demonstranti za mir zbilja služiti na korist mira u svijetu, onda neka:

a) rade na dobro kršćanskih obitelji, kršćanskih škola i kršćanskih država;
b) svagdje najboljim snagama ostvaruju i promiču nauk Propovijedi na gori;
c) svednevice u krunici zazivaju Mariju, Kraljicu mira;
d) demonstriraju na Trgu sv. Petra u Rimu radi posvete Rusije Bezgrješnom Srcu Marijinu.

10. I. vatikanski, Dogmatska konstitucija „Pastor Aeternus", Dz 1839.
11. „Ako se tko ne rodi iz vode i Duha, ne može ući u kraljevstvo Božje" (Iv 3,5.). „Ja sam Put i Istina i Život: nitko ne dolazi k Ocu osim po meni" (Iv 14, 6). „Nitko nije uzašao na nebo doli onaj koji siđe s neba, Sin Čovječji." (Iv 3,13). (On uzlazi na nebo s onima koji su s njim sjedinjeni). „Tko uzvjeruje i pokrsti se, spasit će se, a tko ne uzvjeruje, osudit će se" (Mk 16,16.).

12. Židovskim vlastima koje su ispitivale apostole o Petrovom ozdravljanju uzetog čovjeka, Petar odgovara: „po imenu Isusa Krista Nazarećanina, kojega ste vi raspeli, a kojega Bog uskrisi od mrtvih, po njemu ovaj stoji pred vama zdrav! ... I nema ni u kome drugom spasenja. Nema uistinu pod nebom drugoga imena dana ljudima, po kojemu se možemo spasiti" (Dj 4, 10-12).
13. Lav XIII. u svojoj enciklici „Satis cognitum" piše: „Narav vjere je takva da nema ničega apsurdnijeg od prihvaćanja nekih stvari, a odbacivanja drugih. Vjera je, kako Crkva uči, „nadnaravna krepost po kojoj, uz pomoć Božju i njegove milosti, vjerujemo da je istinito ono što nam je objavio, ne zbog unutarnje istinitosti koju smo spoznali naravnim svjetlom razuma, već zbog autoriteta samoga Boga, Objavitelja, koji ne može prevariti ni prevaren biti" (I. Vatikanski, III. sjednica, 3. pogl.). Ako je sigurno da je Bog nešto objavio a netko u to ne vjeruje, taj ne vjeruje ni u što božanskom vjerom, jer ono što je apostol Jakov smatrao učinkom moralnog prijestupa, treba reći i za pogrešno mišljenje u pitanju vjere. „…tko u jednom samo posrne, postao je krivac svega" (Jak 2,10). Dapače, to još više vrijedi za pogrešno mišljenje. Jer se može manje istinito reći da onaj tko počini samo jedan grijeh krši svaki zakon, jer on možda samo praktično prezire veličanstvo Boga zakonodavca. Ali onaj koji se samo u jednoj stvari ne slaže s od Boga objavljenom istinom apsolutno odbacuje čitavu vjeru jer time odbija častiti Boga kao vrhovnu istinu i formalni motiv vjere. „U mnogim stvarima oni se slažu sa mnom, a samo u nekoliko stvari ne; ali zbog tih nekoliko stvari u kojima se ne slažu sa mnom, mnoge stvari u kojima se slažu, neće im koristiti " (sv.Augustin o Psal. LIV., br.19).
14. „Propast će, ti ćeš ostati ... godinama tvojim nema kraja" (Heb 1, 11-12)
15. „Isus Krist jučer i danas isti je – i uvijeke" (Heb 13, 8. 14, usp. 1 Kor 12, 4-30)
16. Djeca koja umiru bez krštenja prije dobi razuma, idu u limb, u kojem uživaju stanje naravne sreće.
17. Papa Lav XIII. u svojoj enciklici „Illud Diuturnum" piše: „Jedini razlog koji ljudi mogu imati da se ne pokoravaju jest kada se od njih traži nešto što se otvoreno protivi naravnom ili božanskom zakonu, jer je jednako nezakonito zapovijedati ili činiti išta što krši naravni zakon ili Božju volju... I nema razloga zbog kojega bi one koji tako postupaju trebalo optužiti za odbijanje poslušnosti, jer ako se volja vladara protivi Božjim zakonima, oni sami prelaze granice vlastite moći i izvrću pravo, niti im vlast može biti valjana, budući da je, kad nema pravde, ništavna".
18. „*Novus Ordo Missae,* s obzirom na nove elemente za koje izgleda da su ondje uklopljeni i implicirani (premda ih se može različito vrjednovati), predstavlja kako u cjelini, tako i u pojedinostima, zapanjujuće udaljavanje od katoličke teologije o svetoj Misi, kako je formulirana na XXII. zasjedanju Tridentskoga sabora “ (kardinal Ottaviani, Kratak kritički pregled Novog reda Mise).

(Ne)zabludivost pape

p. Marko Tilošanec, predavanje održano u Zagrebu – nadopunjeno, 22. veljače 2015. - I. korizmena nedjelja (blagdan Katedre sv. Petra)

Sveto Pismo i crkveno Učiteljstvo o papinskom autoritetu i nezabludivosti

Nauk o službi i autoritetu pape, sv. Petra, Kristovog namjesnika, zemaljskog poglavara Crkve, nalazimo izraženim u svim bitnim crtama u sv. Pismu.

Ponajprije, ako promatramo sam lik sv. Petra, kako je on prikazan u svim evanđeljima, zatim Djelima apostolskim, pa i drugim novozavjetnim spisima u kojima se on spominje, uočavamo da njemu pripada sasvim naročito odabranje i služba. Njegovo ime spominje se najviše puta u NZ – čak 195, pri nabrajanju apostola spominje se uvijek prvi, ili se pak jasno ističe kao vođe čitave skupine – izrazom 'Petar i učenici, apostoli, njegovi drugovi', on više puta govori u ime apostola, jasno se predstavlja kao vođa apostolskog zbora nakon Pedesetnice, sam Gospodin Isus se moralno ujedinjuje s Petrom – primjerice kod plaćanja poreza, itd. Osim tih implicitnih pokazatelja, nalazimo i izričite riječi iz kojih iščitavamo da Isus postavlja Petra poglavarom Crkve – kada mu predaje ključeve kraljevstva nebeskog (Mt 16, 18-19). U tadašnjem općem kao i biblijskom govoru, izraz ključeva označuje vlast, a Kraljevstvo Božje je Kristovo otajstveno tijelo koje će proizaći iz njegovog otkupiteljskog djela, novi Božji narod – Crkva. Nakon uskrsnuća, Isus Petru ispred sviju apostola daje trostruki nalog: pasi ovce moje (Iv 21, 15-17) Također, čitamo u Lukinom evanđelju kako je Gospodin obećao da će

posebno moliti za Petra da ne malakše njegova vjera, da bi mogao utvrđivati braću u vjeri (Lk 22,32).

Sve ove istine koje su sadržane u sv. Pismu, na izvrstan je način precizno, sustavno, dogmatski formulirao **I. Vatikanski sabor** (1870.). Konstitucija Pastor Aeternus I. Vatikanskog definira 4 vjerske istine o službi pape. *Prvo*, da je Krist Gospodin postavio blaženog apostola Petra za prvaka svih apostola i za vidljivu glavu čitave vojujuće Crkve, i da je on primio istinsko i pravo prvenstvo u nadležnosti ili autoritetu. *Drugo*, da je rimski biskup nasljednik sv. Petra u istom prvenstvu, u neprekidnom slijedu. *Treće*, da rimski prvosvećenik ima ne samo službu nadgledanja, nego punu i vrhovnu vlast upravljanja nad čitavom Crkvom, nad svim i pojedinim crkvama, pastirima i vjernicima, ne samo u stvarima koje spadaju na vjeru i moral, nego i u onima koje spadaju na disciplinu i upravu Crkve. I *četvrto*, da su definicije nauka o vjeri i moralu koje rimski prvosvećenik kao pastir i učitelj svih kršćana donosi svojim vrhovnim apostolskim autoritetom tako da ih treba držati čitava Crkva, nezabludive i nepromjenjive. Tri su dakle uvjeta koje Koncil navodi kao nužne da jedna papinska izjava ima karakter nezabludivosti. Papa mora, prvo, nastupati kao vrhovni pastir svih kršćana, drugo, s nakanom da njegova izjava o određenoj vjerskoj ili moralnoj istini bude konačna i nezabludiva, i treće, s nakanom da na tu istine obveže sve vjernike. Nedostaje li bilo koji od tri uvjeta – radi li se samo o izjavi za koju papa nema namjere uložiti svoj vrhovni autoritet, radi li se o redovno formuliranom nauku u kojem nema nikakve naznake da se predlaže na nezabludivi način, ili ako ne postoji nakana da se vjernike obveže da prihvate tu izjavu činom vjere – ta formulacija nema odliku nezabludivosti, nego njezina kvalifikacija može biti samo nižeg ranga.

Granice papinskog autoriteta

To je odgovor gledano iz izvora objave na pitanje papinske nezabludivosti. Tu je Crkva pitanje koje je prethodno bilo sporno riješila konačnim činom te ne postoji više ništa diskutabilno. No s drugim, pitanjem koje su granice papinskog autoriteta s obzirom na ljudskost i pogrešivost osobe rimskog prvosvećenika, kao i dužnu poslušnost sa strane vjernika, nije tako izričito jasno. Crkva ovdje nije donijela konačnu izreku, međutim, razumski možemo doći do sigurnog teološkog zaključka koji je neosporan. Postupak za to je jednostavan. Prva je pretpostavka da je

svaki čovjek s obzirom na svoju razumsku nesavršenost, u svojim postupcima i sudovima, pogrešiv. I nadalje, kada govorimo o autoritetu, razlikujemo božanski i ljudski autoritet. Božanski je savršen i nepogrešiv, te mu dugujemo bezuvjetnu poslušnost, dok ljudski to nije – on je nesavršen i pogrešiv, te mu zato ne možemo dugovati apsolutnu poslušnost. Druga je pretpostavka da je sam rimski prvosvećenik, papa, također čovjek, pa iako Krist daje posebne milosti svojem zemaljskom namjesniku da bi mogao dostojno vršiti svoju službu, ipak on kao čovjek posjeduje prostor slobode u kojemu treba donijeti moralnu odluku. U tom prostoru javljaju se i utjecaji napasti i zavodljivosti zloga, zemaljske požude, kao i ograničenost ljudske naravi, koje otvaraju mogućnost odabira koji nije u skladu s Božjom voljom. Odatle dolazimo do jasnog zaključka, da iako vjernike obvezuje poslušnost prema zakonitim pastirima, mogu postojati slučajevi kada je ne samo dopušteno nego i nužno otkazati svoj pristanak na nepravedne i nezakonite odluke, pa čak i otvoreno se suprotstaviti.

Iako kako je rečeno, nema dogme, tj. nezabludive vjerske izjave koja bi taj nauk izričito formulirala, ipak postoje ozbiljni teološki izvori koji su o tome razlagali. Jedan od njih bio je veliki teolog iz 15. st., kardinal **Juan de Torquemada**, koji govori, kako se sam papa može odvojiti od Krista tako da postane Kristovom zakonu, ili da izda zapovijed koja je protiv božanskog ili naravnog prava. Čineći to, papa se odvaja od tijela Crkve jer je tijelo samo povezano s Kristom po poslušnosti. Potom citira velikog papu **Inocenta III.** koji govori kako je potrebno pokoravati se papi u svim stvarima sve dok sam ne ide protiv univerzalnih običaja Crkve, ali ako postupa protiv univerzalnih običaja Crkve, 'neka ga se u tome ne slijedi' (Summa de Ecclesia, II, 49). Također, veliki isusovački teolog **F. Suarez** govori: *„ako papa odredi nešto protivno zdravom moralu, ne treba ga slušati. Ako poduzme nešto što je očito protivno pravednosti ili općem dobru, zakonito je oduprijeti mu se''* (Tractatus de fide dogmatica, 10, 6, 16). A isto tako **sv. Robert Bellarmin**, crkveni naučitelj, naučava da je zakonito oduprijeti se Vrhovnom svećeniku koji bi želio uništiti Crkvu (De Romano Pontifice, 2, 29). Također, više teologa iz novijeg vremena govori da, ako postoje teški i objektivno utemeljeni razlozi koji ukazuju da je određeni iskaz koji nalazimo u službenim dokumentima u suprotnosti s trajno važećim naukom Crkve, dopušteno je uskratiti mu dužni pristanak volje i razuma.

Povijesni presjek – najjasniji pokazatelji ograničenosti papinskog autoriteta

Sada prelazimo na onaj središnji dio današnje teme, a to je potvrda, i potkrjepljenje ovog nauka u povijesnoj stvarnosti. Promotrit ćemo nekoliko najznačajnijih primjera, koji nam ukazuju na koji način trebamo shvatiti ovaj nauk o pogrešivosti pape, tj., o granicama njegovog autoriteta, kao i ispravnom pojmu poslušnosti koji dugujemo Petrovom nasljedniku.

Započnemo li naš povijesni hod u kojem ćemo promotriti najznačajnije situacije u kojima je papinstvo zbog ograničenosti ljudskog faktora zatajilo – pa je došlo do zlouporabe, iskrivljivanja autoriteta, protiv kojeg su vjernici i pastiri trebali reagirati, zaustavit ćemo se odmah na početku. Već u Novom zavjetu nalazimo jasan dokaz da je, kao prvo, moguće da nastupi takva situacija, i kao drugo, uzorni primjer kako oni koji su obvezani poslušnošću trebaju reagirati. Već kod prvog pape, **sv. Petra**, nailazimo na postupak koji nije bio u skladu s, kako sv. Pavao kaže, 'istinom evanđelja'. O tome čitamo u poslanici sv. Pavla Galaćanima (2, 11-14), koji nam opisuje zgodu, kako je sv. Petar svojim ponašanjem izazvao pomutnju među vjernicima. Poznato nam je kako je u prvoj kršćanskoj zajednici nastao spor oko jednog od temeljnih pitanja, jesu li kršćani koji nisu pridošli iz židovstva, nego iz poganstva, dužni držati Mojsijev zakon. Iako je Jerazalemski sabor (usp. Dj 15) donio dogmatsku odluku da starozavjetni zakon – obredni propisi, nakon Kristovog otkupiteljskog djela na križu kojim je utemeljio novi savez s ljudskim rodom, više nemaju svoju snagu, bilo je i dalje judeokršćana koji su živjeli u opoziciji s tom istinom, koji su htjeli kršćane obraćene iz poganstva prisiliti da se obrežu i da drže starozavjetne obredne zakone. Petar se iz svoje ljudske slabosti povlačio od tih kršćana i u svojoj ljudskoj slabosti priklanjao društvu judaizanata. Pavao takvo ponašanje naziva – prijetvornost, i utvrđuje da je Petar zaslužio osudu, zbog čega mu se on „suprotstavio u lice". Koje je značenje ovog primjera, tumači nam najveći crkveni naučitelj, sv. Toma Akvinski: *„Kada postoji neposredna opasnost za vjeru, izjave prelata trebaju njihovi podložnici, čak i javno, osporiti. Tako je i sv. Pavao, kao podložnik sv. Petra, javno osporio njegov postupak zbog neposredne opasnosti od sablazni u pitanju vjere. I, kako nam glosa sv. Augustina govori (Ad Galatas 2,14): 'Sveti Petar je dao primjer onima koji upravljaju, da ako nekad skrenu s pravog*

puta, ne odbiju ispravak kao nešto nedostojno, čak i ako dolazi od njihovih podložnika'' (Summa th., II.II, q. 33, a. 4). Sveti Toma potvrđuje na jasan način ono načelo, koje smo prethodno konstatirali, da vršitelji autoriteta u Crkvi mogu zloupotrijebiti svoju službu zbog razloga koji dovode vjeru u opasnost, i da je u tom slučaju svatko tko je obvezan poslušnošću – od pastira ili vjernika, slobodan pa i dužan suprotstaviti se radi većeg dobra – vječnog spasenja i očuvanja vjere.

Sljedeći je slučaj pape **Liberija** – prvog pape ispred čijeg imena u povijesnom redoslijedu ne stoji da ga častimo kao sveca. Ovaj papa je u 4. st., kada je buktjelo arijansko krivovjerje, potpisao dvoznačnu ispovijest vjere koja je mogla pogodovati jednoj i drugoj strani – katoličkoj strani, koja ga je mogla tumačiti pravovjerno, kao i arijancima, koji su je mogli razumjeti u skladu sa svojim krivovjerjem, da Isus nije jednake biti s Ocem, nego samo sličan. Oni su držali da je Krist savršeni čovjek, Božji poslanik, ali da nije Bog, jer bi se to navodno protivilo Božjoj jedinstvenosti, ako bi postojalo više božanskih osoba. Ovo je krivovjerje u 4. stoljeću zahvatilo više od polovice Crkve – biskupa, svećenika, dakle nositelja autoriteta kojima su vjernici bili dužni poslušnost, te je i sam

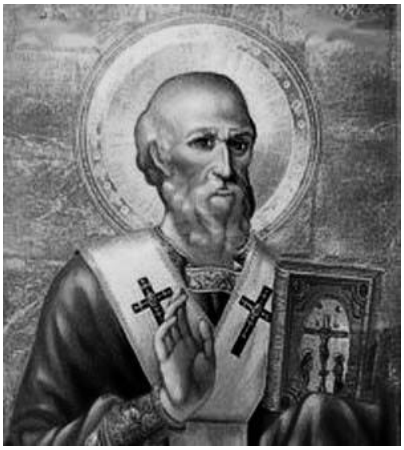

sv. Atanazije

papa pogodovao hereticima svojim kompromisnim postupkom. S druge strane, bilo je vjernih katolika, koje su predvodili veliki crkve-ni naučitelji – sv. Atanazije, Hilarije iz Poitiersa, sv. Bazilije, Grgur Nazijanski, Grgur iz Nise, koji nisu pristali na lažne kompromise, i odvažno su se borili protiv pustošenja vjere, uz jasan uvid, da poslušnost autoritetima koji djeluju protivno vjeri treba biti suspendirana. Najsjajniji primjer za to bio je **sv. Atanazije**, koji nije prihvatio tu dvoznačnu ispovijest vjere te ga je papa zato ekskomunicirao. No on je nastavio dalje djelovati unatoč zabranama – naviještao je vjeru, obilazio je vjerne katolike diljem Crkve iako to nije smio, u svijesti, da se radi o izvanrednom stanju, situaciji nužde, kada je potrebno djelovati protivno

odredbama crkvenih pastira kako bi se očuvala vjera. Crkva je njegov postupak potpuno opravdala, tako da se danas Atanazija časti kao sveca i crkvenog naučitelja.

Nadalje, pogreške nalazimo i kod inače besprijekornih, uzornih papa. Iznenadit ćemo se da jedna takva izjava dolazi i u važnom spisu jednog od najvećih papa u povijesti. U Pismu patrijarhu Flavijanu iz 449., papa **Lav Veliki** izjavljuje da je Krist od svoje Majke uzeo narav, ali ne i krivnju. Objavljena je istina vjere da je Blažena Djevica Marija bezgrešno začeta; da ju je Bog po Kristovim zaslugama unaprijed očuvao od svake ljage grijeha. Ovu je dogmu proglasio papa Pio IX. 1854. god. Prije toga ona nije obvezivala kao objavljena istina vjere i zato se papa Lav Veliki nije o nju ogriješio, ali je svakako spomenuta izjava pogrešna, što nam pokazuje da i najveći sveci i naučitelji nisu izuzeti ljudskih slabosti u svojim izjavama i postupcima.

Zatim nailazimo na protivnost između dvaju koncila. **Kalcedonski sabor** (451. god.) potvrđuje u svom tekstu teologe Teodoreta i Ibu kao pravovjerne, dok **II. Carigradski sabor** (553. god.) u kanonima osuđuje nauk ova dva teologa kao pogrešna. Nakon toga papa Pelagije izjavljuje da se slaže sa stavom prvog sabora, dok se papa Grgur Veliki priklanja drugome saboru. Tko je u pravu? Odgovor je da odluka koju nalazimo u kanonu ima veću obvezatnost od one u tekstu te stoga II. Carigradski ima veći autoritet, što pokazuje da je i u samom tekstu koncila moguća pogreška. Potom dolazimo do slučaja pape **Honorija** koji u jednom spisu – koji nema oznaku nezabludivosti, izjavljuje pogrešan nauk da Krist ima samo jednu volju. Nedugo kasnije ovaj je nauk osuđen na III. Carigradskom saboru (690.-681. god.) kao krivovjeran, i sam papa je kao takav osuđen, jer je zbog svoje nemarnosti pomogao širenju krivovjerja. Iako istraživanja pokazuje da je papa osobno imao pravovjeran stav, ali je zbog okolnosti podržao ta krivovjerna nastojanja zbog čega je kasnije osuđen. Ipak koncil nije izjavio da on ne bi bio papa ili da bi izgubio svoju službu, već je osudio nemarnost u njegovom izvršavanju papinske službe. Potom spominjemo papu **Nikolu I.** - kojemu se pridaje naziv Veliki, koji u svom pismu 866. god. izjavljuje da je krštenje koje podjeljuju krivovjerci u ime Kristovo, valjano. Taj je nauk prethodno više puta odbačen, osuđen, i to definitivno. Ovom nizu možemo dodati i kontroverziju o pitanju rimske liturgije na staroslavenskom jeziku, o kojoj je Crkva kroz povijest izrekla

različite presude – ona je bila jedno vrijeme zabranjena, pa je papa Ivan VIII. je ponovno dopustio, pa je papa Stjepan V. zabranio, da bi konačno papa Lav XIII. proglasio svetima Ćirila i Metoda i opravdao njihovo djelovanje.

Prelazimo nadalje u ono što se naziva u povijesti mračnim vijekom Crkve, to je 10. - 11. st., kada se papinstvo u moralnom pogledu srozalo i potpalo pod različite zlouporabe. Prvi je u tom nizu skandal pape **Stjepana VI.** koji je tijelo svojeg prethodnika pape **Formoza** dao iskopati, odjenuti u papinsko ruho i održati postupak u kojemu ga je osudio i dao baciti njegovo tijelo u Tiber. Kasnije je on sam nastradao usred pobune sablažnjenog naroda. Papa **Benedikt IX.** navodi se u Papinskom godišnjaku 3 puta kao papa. On je najprije prodao svoje papinstvo idućem valjanom papi, Grguru VI. Nakon toga ponovno dolazi Benedikt IX., da bi ga potom car Henrik III. svrgnuo i postavio za papu Viktora II. Iako je taj postupak nekanonski, ipak Crkva sve ove pape prepoznaje kao valjane. To razdoblje okončava papa **Grgur VII.** koji je odlučio provesti potrebnu reformu u Crkvi.

Najznačajniji dokument koji je on izdao bio je *Dictatus papae*, u kojem papa utvrđuje svoja prava nasuprot zemaljskih vladara. To je bilo razdoblje spora između dviju vlasti u kojem je bilo potrebno ispraviti zlouporabe koje su se nametnule i papa to uspješno čini, zbog čega će kasnije biti proglašen svetim. Ipak, u tom dokumentu sadržana je jedna vrlo zbunjujuća izjava; gdje stoji da papa od trenutka svog izbora po zaslugama sv. Petra, postaje svet. Kako to shvatiti – vidimo iz prošlih slučajeva da to u moralnom pogledu zasigurno ne stoji, ali upravo se tako na prvi pogled može razumijeti. Nedugo nakon Grgura, dolazi papa **Paskal II.**, kojeg spominjemo iz razloga što je doveo u pitanje prava Crkve za koji su se izborili njegovi prethodnici. S carom Henrikom V. potpisao je kompromisni sporazum po kojemu se vladaru daju ovlasti uvođenja biskupa u službu, koja pripadaju Crkvi. Zbog toga ga je sv. Bruno iz Segnija optužio za krivovjerje i pokrenuo otpor ovoj zlouporabi, koja je kasnije ispravljena.

Dalje navodimo papu **Bonifacija VIII.** koji je izdao dokument *Unam sanctam* 1302. god., gdje iznosi tzv. nauk o dva mača, prema kojoj papa ima duhovni i svjetovni mač – koji označava vlast, te onaj svjetovni daje zemaljskim vladarima na upravljanje. No Krist je kazao da njegovo kraljevstvo nije od ovoga svijeta i papa Lav XIII.

(enciklika *Immortale Dei*) je na jasan način ovu teoriju otklonio tako da je formulirao nauk, da su Crkva i država dva savršena društva – koja imaju sva potrebna sredstva za postizanje svoje svrhe koja su međusobno povezana jer imaju iste članove, ali imaju različito poslanje. Potom spominjemo razdoblje tzv. **Avignonskog sužanjstva** (1309.-1377.) koje je imalo nesretne posljedice za Crkvu, a čija odgovornost svakako spada na pape koji su to usmjerenje podržavali. Iz tog razdoblja valja istaknuti papu **Ivana XXII.** koji je za nas značajan kao još jedan primjer da papa osobno može zastupati stav koji je protivan sadržaju vjere, ali da je djelovanje Duha Svetoga ono koje sprječava da bi on taj nauk na-

papa Bonifacije VIII.

metnuo čitavoj Crkvi kao članak vjere. On je zastupao stav da duše prije konačnog suda ne mogu ući u nebo nego tek tada, na koncu vremena. Ipak se papa na savjet kardinala i teologa ispravio, povukao svoj nauk te je njegov nasljednik Benedikt XII. u buli *Benedictus Deus* 1336. god. definirao pravi katolički nauk. Razdoblje Avignonskog sužanjstva završava s papom Urbanom VI. koji se vraća u Rim. No nakon toga nastaje tzv. **Veliki zapadni raskol** (1378.-1418.) u kojemu imamo dvojicu, u jednom trenutku čak i trojicu pretendenata na papinstvo. Sv. Katarina Sijenska, koja je prethodno oštro opominjala pape zbog njihovog nemara i nužnosti da se vrate u Rimu, podržava valjanog papu Urbana VI., dok sv. Vinko Ferrerski podržava protupapu Klementa VII. Kao što vidimo, ni sveci u svojim istupima nisu izuzeti ljudskog elementa ograničenosti. Zapadni raskol završava općim Saborom u Konstanzu koji rješava pitanje ovih sukoba. Za papu je izabran **Martin V.**, i ovdje valja istaknuti još jedan primjer očite zablude, štoviše na granici s krivovjerjem, koji dolazi od jednog pape. Martin V., kao i kasnije **Eugen IV.**, izričito uče nauk da barem u određenim slučajevima koncil stoji iznad pape. Danas to promatramo kao herezu.

Potom se dotičemo razdoblja renesanse (15.-16. st.) o kojemu nam je svima vjerujem, poznato, na koji su način živjeli i djelovali pape. Možemo povući paralelu s onim što smo kazali o tzv. saeculum obscurum. Papinstvo se u to vrijeme posve uvuklo u duh vremena. **Inocent VIII.**, **Aleksandar VI.**, **Lav X.**, su pape notorni po svom nemoralnom životu, što predstavlja neke od crnijih stranica u povijesti, no valja dodati ono što se rijetko čuje, da su posljednji dvojica dali da se utemelje katedre za kabalu. Za **Klementa VII.** ugledni crkveni povjesničar Leopold von Ranke kaže da se radilo o jednom od najkobnijih pontifikata u povijesti Crkve, zato jer se tada nije poduzelo ono što je trebalo, da bi se spriječio razvoj protestantizma koji je upravo tada doživio svoju najveću eksploziju tako da je od katoličke vjere otpao veći dio Europe. Nije se na vrijeme uvidjela ozbiljnost i opasnost tog novog krivovjerja, koje je uspjelo podići temelje koji će se trajno održati.

Zaključak i aktualizacija – nasuprot dvama ekstremima

Mogli bi se još povijesnih primjera navesti koji govore o ljudskoj uvjetovanosti i pogrešivosti pape kada on ne koristi svoju karizmu nezabludivosti, dakle kada na redovni način djeluje, no ovdje možemo stati i doći do jasnih zaključaka. Samo ovaj povijesni dio dovoljan je, da se, u svjetlu zdravog katoličkog osjećaja, ukloni svaka smetnja, svaka zabluda s obzirom na pristup trenutnoj crkvenoj krizi. S jedne strane, trebamo ukloniti onaj široko rasprostranjeni mentalitet slijepe poslušnosti, prema kojoj se svaki mogući postupak i izjave pape drži savršenim i nepogrešivim. Ovaj povijesni pregled jasno nam pokazuje, da su i oni najsvetiji i najznačajniji pape činili pogreške u svojim izjavama i postupcima, a još više nailazimo na žalosne primjere zlouporabe papinske službe.

Ako je bilo moguće, da pojedini pape daju ne samo skandalozni primjer moralnog življenja, nego u svojim izjavama zastupaju otvorene zablude pa i krivovjerja, koji bi to bio razlog, da bi današnji, postkoncilski pape, koji su vodili Crkvu u razdoblju jedne od najvećih kriza, od toga bili izuzeti? Ako je bilo moguće, da se u dokumente općih sabora uvuku izjave koje nisu u skladu s katoličkim naukom, zašto bi od toga bio izuzet Drugi vatikanski sabor, iza kojeg je uslijedila, upravo pod pozivanjem na taj sabor, jedna od najvećih crkvenih kriza? Iskreno i objektivno promatranje stvarnosti, dovodi nas do zaključaka, da je dokument o **vjerskoj slobodi** Dignitatis humanae Drugog

vatikanskog u suprotnosti s cjelokupnom tradicijom i naukom Crkve. Taj dokument izričito tvrdi da država svim religijama treba dati jednaka prava – da ne smije nijednu religiju ograničavati odnosno, favorizirati, što dosljedno vrijedi i za katoličku. Prema tome, država mora biti vjerski neutralna, indiferentna, i ne može Bogu javno iskazivati kult u skladu s katoličkom religijom. Taj stav je Crkva nebrojeno puta prije II. Vatikanskog osudila. Zatim je tu nauk o **kolegijalnosti** – prema kojemu u Crkvi osim papinskog, postoji još jedan redovni vrhovni autoritet – kolegij biskupa. Taj je nauk potpuno nečuven u povijesti Crkve te je urodio paraliziranjem autoriteta na svim razinama – počevši od papinskog koji se ograničava nauštrb biskupskih konferencija, zatim biskupa čiji autoritet ograničavaju biskupske konferencije, razna biskupijska pastoralna vijeća i drugi kolegiji, te na koncu samih svećenika čiji autoritet sve više opstruiraju različita župna vijeća. Zatim je tu **ekumenizam i novi pojam Crkve**. Drugi vatikanski sabor u dokumentima *Lumen gentium* i *Nostra aetate* govori o drugim religijama kao da je važno jedino ono pozitivno što u njima nalazimo, a da ono negativno – zablude i krivovjerja, posve prešućuje, kao da to nije bitno, što konačno vodi do zaključka da su druge religije – iako manje savršene, ipak u sebi dobre i vode do spasenja. Nasuprot tome, Crkva je kroz čitavu povijest krive religije promatrala kao zapreku za spasenje. Iako se netko može spasiti jer je primio milost po valjanim sakramentima (krštenju, prije svega) ili željom za njima i ako tu milost sačuva, ipak krivovjerje koje je sastavni dio

drugih religija, je ono koje isključuje iz milosti i samim time od spasenja. To je dovelo do postkoncilskog ekumenizma – praksi zajednički molitvi s nekatolicima, koje su prije koncila bile uvijek strogo zabranjene, i koje su također obilježene indiferentizmom – gdje se pristupa kao da su de facto te religije po sebi dobre i spasonosne. Naposljetku, tu je **novi obred Mise** nastao iz načela navedenih u liturgijskoj konstituciji

II. vatikanskog sabora – da treba obrede 'temeljito preraditi', ukloniti 'suvišna ponavljanja', razlikovati bitne od nebitnih dijelova (bez ikakvog daljnjeg pojašnjenja), dati veći autoritet biskupskim konferencijama. *Ispovijest vjere Tridentskog sabora* – koju je prije morao polagati svaki svećenik prije ređenja i kasnije prije preuzimanja službe, sadrži članak vjere, da je katolik dužan držati se tradicionalnih obreda Crkve. Nasuprot tome, za vrijeme Pavla VI. tradicionalni je obred napušten, u praksi zabranjen, i uveden radikalno izmijenjeni, novi obred, koji u gotovo svim elementima, od početka do kraja, nalikuje protestantskim obredima – koji su nastali upravo na temelju njihovih krivovjerja.

Što onda kazati o (post)koncilskim papama, koji su te sve odluke podržali, potvrdili, i provodili u djelo? O **Ivanu XXIII.**, koji je čitav proces započeo, svojom idejom da Crkva više ne treba koristiti lijek kazne nego isključivo milosrđa, i da će zablude nestati same od sebe te se protiv njih ne trebamo boriti? Tom je zaslugom brojnim teolozima – koji su prethodno bili osuđeni, sada dana sloboda djelovanja te su tako mogli izvršiti svoj utjecaj na tijek koncila i nametnuti svoje ideje, koje će uroditi kobnim posljedicama. Što reći o **Pavlu VI.**, koji je sve ove kontroverzne tekstove potvrdio, te uveo revolucionarni novi obred Mise na mjesto tradicionalne rimske liturgije? O **Ivanu Pavlu II.**, koji je – iako se trudio čuvati moralni nauk Crkve, još dalje provodio ovu orijentaciju, naročito na području ekumenizma – nebrojenim ekumenskim susretima, ponajviše skandaloznim susretom u Asizu 1986. god., gdje su se okupili predstavnici svih religija na molitvu za mir? Tada je – na poticaj vatikanskih predstavnika, iz nekoliko službeno katoličkih država, izbačena ta oznaka iz ustava, i uvelo načelo vjerske slobode. Ovaj papa je dao još veću slobodu i počast modernim teolozima – imenujući neke kardinalima, poput de Lubaca, Congara, Balthasara, ili pak Kaspera i Lehmanna. Papu **Benedikta XVI.** neki postavljaju za ideal i uzor katoličke obnove, međutim je i ovaj papa javno i izričito zastupao nauk o vjerskoj slobodi, sudjelovao u indiferentističkim ekumenskim skupovima, i iako je poduzeo određene dobre poteze, nije učinio gotovo ništa što bi izvuklo papinski autoritet iz okova kolegijalnosti i sve svoje reforme ograničio je na poticaje i primjere, bez efektivnog vršenja autoriteta. Učinio je veliki korak za slobodu tradicionalne Mise svojim motuproprijem, ali ju je istovremeno postavio na istu vrijednosnu razinu s novim

obredom Mise. A što kazati o sadašnjem papi, **Franji**, koji ne prestaje zapanjivati katolički svijet svojim skandaloznim izjavama i postupcima – neformalnim razgovorima s ateistima i nekatolicima iz kojih se izvlači poruka da su sve religije i svjetonazori dobri i spasonosni, dopuštanjem brutalnog progona jednog tradicionalnog reda – franjevaca Bezgrešne, podržavanjem progresivističke stranke koja se na Biskupskoj sinodi zalaže za pripuštanje pričesti rastavljenih i ponovno oženjenih?

Na temelju čitave analize, gdje smo jasno uvidjeli koje su granice papinskog autoriteta, u kojima se otvara mogućnost za postupke i izjave koje se udaljuju od katoličke vjere, koji zaključak možemo donijeti za aktualno stanje u Crkvi? Ako se vodimo onim istim principima, koje bez zadrške primijenjujemo za 19 stoljeća Crkve, dužni smo Drugi vatikanski sabor kao i postkoncilske pape staviti pred mjerilo katoličkog nauka svih vjekova, i donijeti jasan i težak zaključak, da ta neomodernistička, liberalna orijentacija, koju je Crkva izričito osudila, ne može imati svoj legitimitet. Da ona pred sudom Crkve – koji nadvisuje sva pojedinačna mišljenja, pa i onih najviših autoriteta – koncila i papa, dobiva osuđujuću presudu.

To je jasan i neizbježan zaključak, koji ipak psihološki nije lako donijeti. Postoji naime danas u Crkvi široko rasprostranjen kompleks, po kojemu se za sadašnje vrijeme primijenjuju neka druga načela, u odnosu na bilo koji drugi povijesni trenutak. Usvaja se mnijenje, da najviši autoritet danas treba bezuvjetno opravdavati, i da bi to bio autentični katolički stav. No, ova studija mogla nam je zorno prikazati, da taj stav nema nikakvog utemeljenja. Melchior Cano, veliki teolog iz 16. st. u jeku sukoba s protestantizmom kada je papinski autoritet trebalo braniti više nego ikad, kazao je: *„Petru nisu potrebne naše laži ili laskanja. Upravo oni koji slijepo i bez razlike brane svaku odluku Vrhovnog Svećenika, jesu ti koji najviše potkopavaju autoritet Svete Stolice - oni uništavaju, umjesto da učvršćuju njegove temelje"* (prema: T. Woods, C. Ferrara, The Great Facade). Istina se nalazi u iskrenom i trijeznom suočavanju sa stvarnošću, koju prosuđujemo po objektivnim mjerilima katoličkog nauka.

Koji su osobni motivi u pozadini tih razmišljanja, ovdje nećemo ulaziti, no jedino što možemo i trebamo konstatirati, jesu kobne posljedice tog mentaliteta. Njegove su posljedice te, da se omogućava daljnje kataliziranje i razvoj ove revolucije koja se

odvija u Crkvi. Upravo šutnja, neaktivnost, izostanak našeg glasa i zalaganja da bismo je zaustavili, jest ono što toj revoluciji omogućava da dalje drži svoju snagu. Izričiti i jasan otpor tom procesu propadanja vjere, jest jedino sredstvo koje može tu revoluciju zakočiti i zaustaviti. Ona se neće zaustaviti našim potajnim promatranjem, sakrivanjem i prepuštanjem da se o tome brine netko drugi, nego tako da se svi mi, koji smo udovi Kristovog mističnog tijela, uključimo svim dostupnim silama i sposobnostima u obnovu Crkve.

S druge strane, trebamo ukloniti i onaj ekstrem, da zbog svih skandaloznih postupaka i izjava koje doživljavamo, autoritet aktualnog pape treba odbaciti. Dva su usmjerenja koja danas susrećemo, da vode do tog zaključka, a polaze ili iz teoloških motiva, ili iz privatnih objava i teorija zavjere. Prvo su to teološki argumenti, iz kojih se tvrdi, da su (post)koncilski pape zbog krivovjerja izgubili svoju službu, da nisu valjani pape. Na to valja odgovoriti, da taj zaključak nipošto ne slijedi, jer da bi bilo podložno kanonskoj kazni izopćenja, krivovjerje mora biti formalno – tj., svjesno i namjerno nijekanje nekog članka vjere. To valja utvrditi autoritet Crkve, i da bi došlo do vanjskog učinka – kazne izopćenja i gubitka službe, ta kazna mora biti proglašena, što je pridržano samo autoritetu Crkve (kan. 2264, CIC 1917.). A kako papa nema vlasti iznad sebe, preostaje jedino nekom budućem papi ili općem saboru (pod vodstvom pape), da donese konačnu presudu o Drugom vatikanskom saboru kao i (post)koncilskim papama – njihovoj odgovornosti za ovu krizu te posljedicama.

Druga je danas široko rasprostranjena teorija, da je Benedikt imao skrivene razlog zbog kojih se ne bi valjano odrekao službe, i da papa Franjo ne bi bio valjano izabran zbog neregularnog postupka u konklavama. Ovdje valja kazati, da jedino na temelju čega Crkva može suditi u izvanjskom području – gdje ulazi pitanje odreknuća i stjecanja službe, jesu javne i objektivne činjenice. Razlozi koji se temelje na teorijama zavjere i nedokazanim pretpostavkama, nemaju nikakvu težinu. Za nas je notorna i objektivno utvrđena činjenica, da se papa Benedikt službeno odrekao svoje papinske službe, i da je potom neosporno izabran papa Franjo, te je sve to jednodušno prihvaćeno od kardinala izbornika, biskupa, i od čitave Crkve. Sve druge protivne teorije, nemaju i ne mogu imati snagu objektivne i javne činjenice, nego privatnih spekulacija, te ih zato valja napustiti. To poglavito vrijedi za razne privatne objave i viđenja u

kojima se iznose takve tvrdnje. Budući da takve teorije iznose tvrdnje koje su suprotne javnom poretku Crkve, protive se jednom od ključnih kriterija za razlikovanje duhova – katoličkom nauku koji jamči za vidljivost Crkve, te ih stoga treba odbaciti. Kada bi javni poredak Crkve bio podložan privatnim spekulacijama, svaki bi pojedinac ovisno o svojim hirovima mogao nametati svoje ideje, što bi vodilo u trajnu pomutnju i nestabilnost. Naprotiv, Bog je htio osigurati vidljivost Crkve – jednu od njezinih bitnih oznaka, sigurnim javnim – kanonskim poretkom, koji će nas očuvati od svake konfuzije i omogućiti normalno funkcioniranje crkvenog života.

Istinski katolički odgovor i rješenje

Naš stav zato mora biti u skladu s katoličkim naukom i tradicijom, koji nam jasno svjedoče, da je papinska služba istovremeno božanskog porijekla, ali i ljudska. Božanska utoliko što je Petrov nasljednik svoj autoritet – primat i karizmu nezabludivosti, primio od Boga, a ljudska stoga što tu uzvišenu službu vrši čovjek, odabrani pojedinac koji je u svojim postupcima podložan svim ljudskim ograničenjima i slabostima. Jer je božanska, Bog je ovu službu – kao i druge hijerarhijske službe, utvrdio vidljivim, kanonskim poretkom, koji Crkvi jamči stabilnost, i utvrđuje valjanost službe unatoč eventualnoj nedostojnosti njezinih vršitelja. Stoga mi kao pojedinci nemamo ovlasti da ikog svrgavamo s njegove službe unatoč njegovim pogreškama, već to može samo (sadašnji ili budući) autoritet Crkve. Povijest Crkve bilježi pape koji su zastupali i podržavali krivovjerja, živjeli nemoralno i sablažnjivo, koji su čak teškim zlouporabama došli na Petrovu stolicu – pa ih Crkva ipak prepoznaje kao valjane pape. Na jednak način mora to biti neupitno za postkoncilske pape, koji su vodili i podržavali kompletnu revolucionarnu, liberalnu nekatoličku orijentaciju koja Crkvu vodi u sve veću krizu. S druge strane, budući da je ljudska, Bog nam daje pravo i dužnost da u slučaju teških javnih zlouporaba kritički reagiramo – odupremo se, radi očuvanja naše vjere i spasenja. U tome nam sjajan primjer daju velike osobe iz povijesti Crkve, poput sv. Atanazija, Bruna, Katarine Sijenske, dominikanci u slučaju zablude Ivana XXII., osude pape Honorija, koji svjedoče protiv pogrešnog nazora slijepe poslušnosti, te potvrđuju katolički nauk da u trenutcima opće krize zbog zlouporabe autoriteta, postoji pravo pa i dužnost oduprijeti se.

No pri ovoj temi ne možemo stati samo na primjerima iz daljnje povijesti. Kako Duh Božji u svakom vremenu podiže proročki glas za obnovu Crkve – jer on Crkvu trajno vodi, tako nam je dao uzor i primjer i za današnji trenutak, za stanje teške krize koju Crkva prolazi u posljednjih pola stoljeća. Taj uzor je **nadbiskup Marcel Lefebvre**, čije je djelovanje bilo sjajno svjedočanstvo za cjeloviti katolički nauk i za obnovu vjere. Upravo u njegovom djelovanju – kao i nastavku njegovog djela, Svećeničkom bratstvu sv. Pija X., nalazimo pravi, katolički odgovor na (post)koncilsku krizu. S jedne strane, on se odupro napasti da po osobnom nahođenju odriče autoritet papama koji su orkestrirali koncilskom orijentacijom. Prepustio je taj sud onome kome pripada – budućem papi, i Crkvi kada se ona vrati na tradicionalno, katoličko umjerenje. S druge strane, nije podlegao glasovima koji su zagovarali šutnju i slijepu poslušnost na zlouporabe. Nije pristao na ucjene i kompromise da prihvati novi obred Mise i koncilski nauk, da ignorira ono što se događa u Crkvi, već je ostao trajno vjeran onom nauku i liturgiji, u kojemu je odrastao, i po kojemu je djelovao čitav život kao svećenik i biskup. Zbog te vjernosti nauku Crkve svih vjekova, moderni autoriteti za

čije je savjesti on predstavljao smetnju, odlučili su ga kazniti. Zabranjeno mu je djelovanje, te ga je papa čak proglasio izopćenim. Ovdje uočavamo zapanjujuću podudarnost sa sv. Atanazijem, koji je jednako bio izopćen iz Crkve zato jer nije htio pristati na kompromis koji je ugrožavao vjeru. Povijest je njegovo djelovanje opravdala te ga danas častimo kao sveca i crkvenog naučitelja, slično kao i sv. Katarinu Sijensku, Brunu iz Segnija, te drugih velikana koji su se odlučili suprotstaviti zlouporabi autoriteta radi spasenja duša i dobra Crkve. Ne sumnjamo da će jednog dana Crkva svečano opravdati i visoko podići njegov lik, a osuditi sva ona zastranjenja od katoličke prakse i zablude koje nalazimo u koncilu i nakon njega, te njihove glavne promotore.

Veličina nadb. Lefebvrea bila je u tome, da je on odmah prepoznao pravo stanje stvari i ponudio pravi odgovor. Danas čujemo glasove, da se u Crkvi sprema raskol, zbog zapanjujućih turbulencija na Biskupskoj sinodi, gdje se želi dopustiti primanje pričesti za osobe koje žive u stanju grijeha. No to nije nešto što se tek sada pojavilo. To je stanje koje traje već pola stoljeća, od samih početaka otkako su proglašeni koncilski dokumenti i počele se provoditi kobne revolucionarne reforme. Izvanredno stanje nije započelo sada, kada progresivistička stranka želi prevrnuti katolički moralni nauk, nego ono postoji već otkako je proglašen modernistički nauk o vjerskoj slobodi, o kolegijalnosti, o ekumenizmu, o djelovanju Crkve u svijetu koje pravi konfuziju između naravnog i nadnaravnog poslanja, otkako je tradicionalni obred Mise potisnut revolucionarnim novim obredom. Ovo što se događa danas, je samo jedan daljnji korak u tom procesu, a pravo rješenje i lijek nalazi se ne u tome da se koncentriramo na problem Biskupske sinode koji je samo jedna od posljedica, nego na prave uzroke ove krize, koji se nalaze u (post)koncilskoj orijentaciji moderne Crkve, a ona proizlazi iz tekstova i duha Drugog vatikanskog.

Crkva nam u svom nauku daje jasan odgovor na pitanje kako djelovati u stanju krize, nadbiskup Lefebvre i drugi velikani iz povijesti Crkve daju nam uzor i primjer koji trebamo slijediti. No da bismo taj poziv ostvarili, nisu dovoljne naše ljudske snage i nastojanja. Potrebno je da sve to posve predamo u Božje ruke, u zaštitu Blažene Djevice Marije, kojoj je dana vlast da satre sva krivovjerja na ovom svijetu. Uključimo se zato u Križarsku vojnu svete Krunice koja je posvećena upravo toj nakani – obnovi Crkve, obnovi tradicionalnog nauka i liturgije – posebno u našem narodu, da bi Crkva povratila svoj stari sjaj i snagu u borbi protiv sila ovoga svijeta i za spasenje besmrtnih duša.

Obitelj bogata djecom – zečinjak?

p. Franz Schmidberger

Odbojne i uvredljive riječi

Na povratku s Filipina u Rim, Sveti je Otac, kao što je uobičajeno, tijekom leta spontano odgovarao na novinarska pitanja. Pri tome je branio encikliku *Humanae vitae* Pavla VI. i iznovice je odbacio umjetna kontracepcijska sredstva. Za to smo mu zahvalni. No, citirajmo dalje: *„Vjerujem da je broj od troje djece po obitelji koji ste spomenuli onaj koji stručnjaci drže važnim za opstanak stanovništva. Troje po bračnom paru, zar ne? Ako se taj broj smanjuje, dolazi se do drugog ekstrema koji se događa u Italiji.“*

Dovde čisto statistička konstatacija: Papa ne postavlja obitelj s troje djece kao ideal kako je tisak krivo tvrdio. Ali potom slijedi potresna izjava:

„Neki vjeruju – molim vas oprostite mi ovu riječ – da bismo bili dobri katolici, moramo biti kao zečevi, zar ne? Ne. Odgovorno roditeljstvo.“

Zar se ovdje djecom bogate obitelji ne ponižavaju odbojnim i uvredljivim riječima? Po katoličkom je nauku prva svrha braka darovati djeci život. Prema tome, Crkva je uvijek cijenila obitelj bogatu djecom i čak ju je postavila za primjer. Evo riječi Pija XII. u njegovu govoru udruženju talijanskih obiteljī bogatih djecom od 20. siječnja 1958. godine:

„Ipak vi ne predstavljate samo obitelj, ta vi ste sami djeca bogate obitelji i zastupate djecom bogate obitelji, tj., one koje je Bog osobito blagoslovio i koje Crkva od svih drugih više voli i visoko cijeni kao svoje najvrjednije blago. I zbilja, dajete na najjasniji način trostruko svjedočanstvo koje, neovisno od toga da pred očima svijeta potvrđuje istinitost njezina nauka i ispravnost njezine prakse, snagom primjera služi na veću korist svih drugih obitelji i samog građanskog društva. Gdje susrećemo mnoge djecom bogate obitelji, dajete svjedočanstvo o tjelesnom i moralnom zdravlju kršćanskoga puka, o živoj vjeri u Boga i pouzdanju u

njegovu Providnost, o plodnoj i radosnoj svetosti katoličkog braka.“

Zapravo bismo morali citirati ovaj cijeli govor pun snage vjere i ljubavi pastira prema svojem stadu. Navedimo još jedno drugo svjedočanstvo. Nadbiskup Lefebvre, vjerni glasnogovornik predkoncilskih papa, rekao je u svojoj propovijedi prigodom zlatnog svećeničkog jubileja 23. rujna 1979. u Parizu:

„Preklinjem Vas, udaljite sve što sprječava da dobijete djecu! Dragi Bog Vašem domu ne može darovati ništa ljepše nego da imate puno djece.

Težite za tim da budete obitelji bogate djecom! Obitelj bogata djecom ponos je Katoličke Crkve. To je ona bila u Kanadi. To je bila u Nizozemskoj. To je bila u Švicarskoj. To je bila u Francuskoj. Obitelji bogate djecom bile su radost i porast Crkve. Po djeci će biti tim više odabranih za Nebo. Preklinjem vas, ne odbacujte Božje darove. Ne slušajte odvratne krilatice koje uništavaju obitelji, narušavaju zdravlje, potkopavaju brak i dovode do rastave!“

Uostalom, kršćanski supružnici prepuštaju Božjoj providnosti na odluku koliko će im djece darovati. I metoda plodnih dana koju Papa naziva odgovornim roditeljstvom ipak nije uvijek posve u suglasju s naravnim pravom i kršćanskim ćudorednim naukom. U svojem govoru članovima udruge katoličkih primalja Italije od 29. listopada 1951. Pio XII. je rekao:

„…Iz toga slijedi da držanje neplodnih dana može biti moralno dopušteno; a pod spomenutim uvjetima (medicinska, eugenička, gospodarska i socijalna indikacija) to ono doista i jest. Ako naprotiv prema razumnoj i pravednoj prosudbi ne postoje takvi osobni razlozi ili teški razlozi koji se izvode iz vanjskih okolnosti, onda volja supružnikā da po navici izbjegavaju plodnost sjedinjenja dok nastavljaju s prakticiranjem punog zadovoljavanja svog prirodnog poriva, može dolaziti samo od krivog vrednovanja života i od poticajā koji se nalaze izvan ispravnih etičkih mjerila.“

Na kraju intervjua kaže Papa da se mora *„vidjeti i spremnost na žrtvu onih očeva i majki koji u svakom djetetu vide blago“.* Stoga s Pijom XII. i nadbiskupom Lefebvreom čestitamo obiteljima bogatim djecom i ohrabrujemo ih te im zahvaljujemo za ovu požrtvovnost usred postkršćanskog, materijalističkog svijeta u kojemu ih se odveć često neprijateljski napada.

Propovijed mons. de Galarrete prigodom podjele nižih redova

održane u Zaitzkofenu, 1. veljače 2015.

Draga braćo u svećeništvu, dragi ređenici, dragi vjernici,

tokom ovog svečanog obreda podijelit ćemo niže redove koji su koraci prema katoličkom svećeništvu, k svećeništvu našega Gospodina. Posrijedi je postupno sudioništvo i u svećeničkom karakteru kao i u svećeničkoj milosti. Kao posljedicu toga dobivaju se, korak po korak, službe koje su onda sadržane u svećeništvu. Što sveta Crkva od vas, dragi ređenici, ukratko zahtijeva, jest da nosite svjetlo, da sami budete svjetlo i da Vaše svjetlo zasja, svijetli pred ljudima, tj. ono svjetlo koje nosite i Vi sami da svijetlite u tami. Biti svjetlo – pontifikal navodi riječi svetoga Pavla: „*Doista, bili ste nekada tama, a sada ste svjetlo u Kristu"*, dakle svjetlo Gospodina Isusa Krista. Sveti Pavao nastavlja: *„Ako ste svjetlo, kao djeca svjetla živite – plod je svjetla svaka dobrota, pravednost i istina"*. Vi ste dakle svjetlo, a ovo svjetlo označava pravu vjeru, nauk, pravednost Kristovu, tj. svetost, samoodricanje, znači njegovu ljubav prema Ocu i bližnjemu, njegovu dobrotu, njegovo milosrđe. Sveti papa Pio X. kaže da se u ovim riječima nalazi cijeli program svećenika i bogoslova.

Sažmimo: biti svjetlo znači svijetliti, zasjati po Kristovoj istini i svetosti. Istina i svetost: *Ja sam svjetlo, ja sam život*. Zanimljivo je promotriti kontekst u kojemu sveti Pavao izriče ovu preporuku, ovo upozorenje: to je u poslanici Efežanima kojima je najprije rekao da ne trebaju živjeti kao pogani čiji je razum pokriven tamom i koji su otuđeni od Božjega života, dakle života milosti, koji ne posjeduju taj život. Oni su prema tome u sljepoći, kao slijepci u svojem ćudoređu. Nemaju nadu u vječni život i predaju se svakoj vrsti razuzdanosti, nečistoće i lakomosti. Štoviše, kaže sveti Pavao, ako ste uistinu o Kristu bili poučeni, tj. u Kristovoj istini, morate odložiti staroga čovjeka i obući novoga čovjeka koji je stvoren po Bogu, u pravdi i svetosti istine, u onoj pravdi i svetosti koje odgovaraju Kristovoj istini. I malo dalje kaže Efežanima da trebaju biti nasljedovatelji Boga, kao ljubljena

djeca – dijete nasljeduje svoga oca – i živjeti u ljubavi kao što je i Krist ljubio nas i predao sebe za nas kao prinos i žrtvu Bogu na ugodan miris. Na ovome nas mjestu poziva da budemo svjetlo i dodaje: nitko neka vas ne prevari ispraznim riječima. Zbog tih grijeha koje on pojedinačno jasno nabraja: bludnost, besramnost i lakomost – zbog ovih je grijeha došao grijeh na pogane. Djeci svjetla kaže: provjeravajte što je volja Božja, nemojte pristajati uz jalova djela tame, nego ih, štoviše, raskrinkavajte! Ovo raskrinkavanje istodobno znači da se djela tame osvjetljava, da ih se razobličuje; znači da ih se razotkrije, da ih se također i napadne, osudi, žigoše, da se protiv njih borimo. To je zvanje svakoga kršćanina, a tim više svećenika koji ima službu prenošenja istine, poučavanja svetosti, obrane istine i svetosti, tj. kršćanske krjeposti. On pak ima zadaću javno osuditi grijeh i sva djela tame te se protiv njih boriti.

Ovo svjetlo koje svećenik na osobit način treba biti, svjetlo nauka, prave vjere, Kristove svetosti, svetosti Katoličke Crkve i njezine obrane, dakle proturječje prema (suprotstavljenim) zabludama, danas je potrebnije nego ikada! Moglo bi se reći: svaki dan je ovo nužnije, hitnije, svjetlo katoličkog svećenika. Pogledajmo Crkvu nakon 50 godina liberalizma: propadanje se ubrzava i mi vidimo da je katolička vjera razmrvljena, da se jedinstvo u vjeri raspalo i kada moramo promatrati uništenje liturgije, bogoslužja i svete Mise, onda moramo reći da sada na osobit način konstatiramo pogoršanje napada modernističkog duha na samo vodstvo Crkve. To je napad na hijerarhiju svete Crkve, na jedinstvo u upravljanju, ali je to jednostavno napad na katoličko ćudoređe, na evanđeoski moral koji ne obuhvaća samo Deset zapovijedi, nego je nadmašen zakonom ljubavi našega Gospodina Isusa Krista. Dakle, mora se reći da određeni ljudi žele uništiti cijelu katoličku duhovnost. Nije odveć nužno ostati kod ove teme jer svi ste,

dakako, dobro obaviješteni o onome što se zbiva, što se govori. Međutim, unatoč svemu valja razumjeti ozbiljnost ovoga pokušaja da se rastavljenima i „ponovno vjenčanima“ daje Pričest, onima koji žive u preljubu; i ovaj novi stav je upravo prema svim vrstama poganske nečistoće i bludnosti. To doista predstavlja revoluciju na području morala, i to na nadnaravnome kao i na naravnome. To oni i hvale: naime, revoluciju u nadnaravnome i naravnome moralu. Ako rastavljeni („ponovno vjenčani“) koji k tome žive u situaciji grijeha jer su u preljubu, primaju svetu Pričest i sakrament Pomirenja i mogu dobiti odrješenje, onda se time uništava sakrament Ispovijedi, Pokore. Bez istinskog pokajanja, bez odluke da se više neće griješiti, ne može se dobiti odrješenje. Onda se može dobiti odrješenje i ostati u teškom grijehu. Onda se može primiti Euharistiju u stanju teškoga grijeha. Sakrament se Euharistije uništava ovim svetogrđima! To je logično. I ženidba se uništava ako bi se vrlo jednostavno dopustila rastava koja je sakramentu ženidbe posvema suprotstavljena, suprotstavljena vjernosti i nerazrješivosti ženidbe. I time se zadire i u bit obitelji u kojoj se nastavljaju ženidba i svetost ženidbe. A zašto bi se otvaranje ograničilo na one koji su samo jedanput pogriješili? Zašto ne uključiti i one koji su dvaput ili triput pogriješili? Postoje ljudi koji često pogriješe…Zašto se ne bi dopustilo što je dopušteno samo u okviru braka, zašto se to moralno ne bi dopustilo i izvan braka – zar to ne ide prema tome? – Dopustiti izvan braka što je dragi Bog dopustio samo u okviru braka? Zašto onda ograničavati ove stvari na rastavljene „ponovno vjenčane“? Zašto se ne bi uključilo i one koji su jednostavno samo civilno vjenčani? Zašto ne i one koji žive u slobodnoj vezi? Zašto ne uključiti i one druge oblike „braka“ koje danas dopušta naše društvo koje je postalo pogansko? Drugim riječima: gdje je granica i milosrđe o kojemu govore, gdje je kršćanska čistoća ako ne u braku? I tako bi se moglo nastaviti, dragi vjernici. I naravno, ne postoji više razumijevanje križa. Sukladno tome pada cijela kršćanska duhovnost koja se temelji na križu Kristovu i na nasljedovanju raspetog Krista jer se u određenim slučajevima ne može zahtijevati žrtva križa. Katolički se moral ovdje mora prilagoditi. Istodobno bi se moglo reći da se osporava djelotvornost križa jer ovi crkveni ljudi tvrde da su to nerješive situacije. Bog, dakle, kršćane vodi u situaciju koju ne mogu nadvladati, ili je križ Kristov nedjelotvoran za

ove slučajeve. Onda je Kristova milost posve nedjelotvorna. A to uistinu znači ukloniti Kristov križ i kao primjer u njegovom egzemplarnom karakteru kao i u njegovoj djelotvornosti kao vrelo svih milosti. I onda, dolazi se do protestantizma: Krist je uskrsnuo kako bi ozdravio ljudsku narav. On nije kadar dati čovjeku ono što mu je potrebno u nadnaravnom redu kako bi se držao njegovih zapovijedi. Ovo su sve logične pretpostavke onoga što oni trenutačno unose u Crkvu ili što joj žele nametnuti.

I kako ne bismo odveć produžili naša objašnjenja, vratimo se razlogu cijelog pitanja: Ako se jedna zapovijed našega Gospodina Isusa Krista u Evanđelju o kojoj sv. Pavao izričito govori s vremenom može promijeniti, razviti do točke da izriče suprotnost, onda to znači da ne postoji moralna istina. Onda to znači da je istina relativna, da ne postoje kategorije dobra i zla koje su apsolutne i zauvijek nužno nepromjenjive. Onda to znači da istina nije sveopća, da uvijek postoje iznimke, da ona ne obvezuje uvijek, da nije apsolutna i da se može promijeniti. Ona prema tome nije nepromjenjiva, može se razviti prema mjerilu okolnosti konkretne osobe ili prema mjerilu okolnosti povijesti ili kulture, duhovnoga svijeta, ćudoređa, jer oni jasno kažu, kardinal Kasper kaže vrlo jasno: „*To je stvarnost, a Crkva se mora prilagoditi stvarnosti"*. To sve ide prema tome da se kaže da je istina sociološka stvarnost: istinito je što oni čine na moralnom području; dobro je što ljudi danas čine. Dakle, dotle smo već dospjeli. Bjelodano je da se time iz temelja uništava katolička vjera jer se posve jednostavno uništavaju kriteriji, same kategorije dobra i zla. A to je posve logično; jer modernizam koji je temelj ove pozicije tvrdi da je istina do određene točke relativna i da se razvija. To je ono što sam upravo kazao: kod takvog okružja naše svjetlo mora sjati, blještati, mora zasjati više nego ikada, više nego ikada. Naš Gospodin kaže apostolima: „*Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša dobra djela i slave vašega Oca na nebesima. Vi ste svjetlost svijetu. Vi ste sol zemlji"*. Po ovim riječima veoma se dobro vidi da je istinsko katoličko svećeništvo lijek za ovu tako duboku krizu vjere i Crkve.

A dragi je Bog htio dati i jedan drugi lijek: Presvetu Djevicu Mariju koja je Bezgrješna, Bezgrješno Srce Marijino. A ovdje možemo bolje vidjeti koji je lijek za ono što smo spomenuli. Bezgrješna, Bezgrješno Srce Marijino znači čistoću od svake

ljage, od najmanjeg grijeha, od najsitnijeg prijestupa, to je savršena čistoća tijela i duše, u njezinu duhu, u njezinu razumu, dakle u njezinoj vjeri ovdje na zemlji. Jasno da u njezinu Srcu ne postoji ni najmanja ljaga grijeha, lošeg nagnuća, loših osjećaja. Osim toga, Bezgrješno Srce želi reći da ovo Srce nije samo bez ikakve ljage s obzirom na vjeru i istinu, na grijeh protiv ljubavi prema bližnjemu, nego da je bilo zbilja puno istine, puno svetosti, jer je ona puna milosti. Ovo nam je Srce dakle dano kao utočište, kao vrelo na kojemu možemo crpsti svaku istinu, svaku krjepost, svaku milost. Prema tome, moramo, dragi redenici, draga braćo, dragi vjernici, više nego ikada postati sličnima ovome Srcu Presvete Djevice Marije; moramo živjeti u sjedinjenju sa Srcem naše nebeske Majke. Rekao bih da moramo učiti na duhovan način živjeti u Srcu Presvete Djevice Marije. Tako ćemo malo pomalo, dnevnim nastojanjem, svaki dan više sličiti ovomu Srcu koje je puno svetosti; a time ćemo svaki dan biti više sličniji našemu Gospodinu Isusu Kristu. Moramo prenositi našega Gospodina i pokazivati drugima. On je put, on je istina i on je život. Povjerimo se danas doista Srcu Marijinu, posvetimo se Srcu Marijinu, naučimo živjeti u ovome Srcu, tako ćemo biti preobraženi, jer ako nešto postoji što je nespojivo sa Srcem Marijinim, onda je to zabluda i krivovjerje; Marija se gnuša nad krivovjerjem, ta ona je pobijedila sve hereze. Ali i grijeh je nespojiv sa Srcem Marijinim, zlo u svim svojim oblicima. Ona se gnuša i nad grijehom i ako je nadvladala sve zablude i sva krivovjerja povijesti, onda je nadvladala i sve grijehe i sve nastranosti povijesti. Možemo, dakle, sve zablude koje se danas šire u Crkvi i svijetu nadvladati u njezinu Srcu, s njezinim Srcem i po njezinu Srcu. Tako možemo pobijediti zlo, grijeh i isto tako biti ispunjeni istinom i životom, tj, ispunjeni našim Gospodinom Isusom Kristom. Amen.

Propovijed mons. de Galarrete prigodom obreda podjele tonzure i oblačenja

održane u Zaitzkofenu, 2. veljače 2015.

Draga braćo u svećeništvu, dragi kandidati, dragi vjernici,

oba današnja svečana slavlja, oblačenje talara i tonzura, jako dobro pokazuju bitne vidike u nasljedovanju Krista kao učenika našega Gospodina. Oblačenje talara jasno označava odvajanje od svijeta, odricanje od stvari ovoga svijeta i time odvajanje od zemaljskoga. Tonzura jasno pokazuje posvemašnju pripadnost našemu Gospodinu Isusu Kristu. Odatle konsekracija, posveta Bogu, našemu Gospodinu Isusu Kristu, svetoj Crkvi i pravom bogoštovlju pravoga Boga. Svećeništvo prema kojemu ćete se uspeti na prvu stepenicu, u prvom je redu predanje bogoštovlju i Božjoj časti.

O ovom dvostrukom kretanju kršćanske duše govori i naš Spasitelj kada kaže apostolima: *„Tko želi biti moj učenik neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom“*. Dakle, odricanje od svijeta, sebe samoga – što je još i više – a onda nasljedovanje Krista. Ovo je dvostruko kretanje duše prema Bogu. A to naš Gospodin zahtijeva od svakoga kršćanina. Onaj koji se posveti službi Božjoj, odriče se sebe samoga bez zadrške. Upravo se u tome sastoji razlika između svećenika, redovnika i laika: u ovoj apsolutnosti kao i odricanju te predanju Bogu, našemu Gospodinu i Crkvi.

Upravo na današnji blagdan vidimo duševno raspoloženje koje vi, dragi kandidati, morate imati. Prepoznajemo ga u očišćenju Presvete Djevice Marije i u prikazanju našega Gospodina Isusa Krista u Hramu. To su posve nutarnji i duboki stavovi koje moramo imati svi mi koji smo posve-

ćeni Bogu. Oni se mogu sažeti na sljedeći način: poniznost, poslušnost, predanje. To je ponajprije voljnost Djevice Marije i Djeteta Isusa, da sakriju svoje dostojanstvo i uzvišenost podvrgavajući se obredu koji pretpostavlja okaljanost grijehom. Našoj Gospi nije trebalo čišćenje jer je bila bezgrješna, posve čista i sveudilj Djevica. Ona se podvrgla obredu koji izriče istočni grijeh i njegove posljedice, a time i nužnost očišćenja. Kod našega Gospodina nije postojala nužnost da ga se otkupi i prikaže Bogu jer je on utjelovljeni Bog, Pomazanik, Kralj i Veliki Svećenik od trenutka svojega začeća! Njemu nije bilo potrebno otkupljenje, njemu koji je došao otkupiti sve ljude. A unatoč tome, podvrgao se obredu koji izriče ovu nužnost.

Isus i Marija nisu dakle samo tako prihvatili da njihove kreposti, njihova uzvišenost i dostojanstvo ne budu prepoznati, učinili su čak pozitivne čine kako bi prikrili ovo dostojanstvo. Upravo je to duboka i herojska poniznost Bogorodice i Bogočovjeka! A zašto su se ponizili? Posve jednostavno - zbog poslušnosti! Dosada je anđeo svetom Josipu i Djevici Mariji pokazivao što valja činiti i na taj je način objavio volju Božju. S obzirom na tajne obrezanja i prikazanja u Hramu pak nema nikakve nebeske upute. To znači da su se podvrgli volji Božjoj koja se izricala u božanskom zakonu. Osim toga, zanimljivo je promatrati strahopoštovanje Svete obitelji prema Božjem zakonu, kao i prema pozitivnom zakonu. Jer danas se pod izlikom da ne smijemo biti legalisti, dio po dio odbacuje pozitivni zakon, božanski zakon i naravni zakon. A u ime neizmjernog milosrđa odbacuje se pravednost. To nipošto nije primjer koji su dali naš Gospodin Isus Krist i Djevica Marija. Oni su se podvrgli volji Božjoj podvrgavajući se Božjem zakonu, čak i u manje važnim propisima od kojih su se bez daljnjega mogli izuzeti. Bilo je dakle jasno da su to posve slobodno učinili. Ovi obredi očišćenja i prikazanja mogli su se izvršiti i po zastupnicima. Nije im bilo obvezatno ići u Hram i pretrpjeti ovo poniženje.

U okviru ove poniznosti i ove herojske poslušnosti može se razumjeti što znači prikazanje našega Spasitelja po rukama njegove Presvete Majke. Sveti će Pavao kasnije kazati da se riječ Božja sama oplijenila uzevši lik sluge, obličjem čovjeku nalik. To je Božja poniznost: *„Ponizi sam sebe, poslušan do smrti, smrti na križu“* (Fil 2, 7-9). Ovaj stav prepoznajemo već kod prvog prikazanja u Hramu. On se ponizio, postavši poslušan, sve do

prikazanja samoga sebe. A to točno sažima kakva žrtva i dar trebaju biti koje vi, dragi kandidati, danas prikazujete i koje mi danas trebamo obnoviti. Sigurno je da je ovo djelo Djevice Marije, prikazanje Isusa u Hramu, bilo djelo žrtvovanja. Sigurno je da je Isus ponovio riječi koje je izgovorio kod svoga Utjelovljenja i da se njegova Majka u ovom prikazanju s njim sjedinila. Sveti Pavao donosi ove riječi: *„Žrtva i prinos ne mile ti se, nego si mi tijelo pripravio. Paljenice i okajnice ne sviđaju ti se. Rekoh: 'Evo dolazim vršiti, Bože, volju tvoju!'“* (Heb 10,5sl). Stoga je to upravo ovaj duh poniznosti i poslušnosti koji dovodi do žrtve predanja sebe samoga, iz ljubavi prema Bogu i ljubavi prema bližnjemu.

Današnji se blagdan prikazanja naziva i blagdanom svjedoka. Jer i sijedi Šimun kao i proročica Ana javno svjedoče. Svjedočanstvo svetog Šimuna koji je bio ispunjen Duhom Svetim jest dvostruko: ponajprije posvjedočuje božanstvo i čast Djeteta Isusa. Potom posvjedočuje da je naš Gospodin Otkupitelj, samo spasenje, za sve narode svjetlo prosvjetljenja! Potom se obraća Presvetoj Djevici Mariji i kaže joj: *„Ovaj je evo postavljen na propast i uzdignuće mnogima u Izraelu i za znak osporavan“* (Lk 2,29sl) – S obzirom na našega Gospodina Isusa Krista ne postoji srednji put, ravnodušje, neutralnost nije moguća. *„Tko nije sa mnom, protiv mene je. I tko sa mnom ne sabire, rasipa“*. I time on neizbježno postaje znakom osporavanim, znakom spasenja za jedne, prokletstva za druge. Nadalje kaže Šimun Mariji: *„A i tebi će samoj mač probosti dušu“*. Istodobno se ovdje s jedne strane ističe bogomajčinstvo – ovo je dijete Bog, a Marija time Bogorodica – s druge strane sudjelovanje Djevice Marije u Kristovoj žrtvi, sukladno tome i Marijino suotkupiteljstvo. I moglo bi se reći da je od ovoga

trenutka Majka Božja, Gospa Žalosna. Jer sada ona bolje razumije kako će imati dioništvo u djelu spasenja svoga Sina.

Ovo je za sve nas veoma poučno, na osobit način pak za svećenike i redovnike. Jer mi moramo biti istinski priznavaoci! Moramo također s Isusom i Marijom po žrtvi i odricanju sudjelovati u djelu spasenja, u mjeri u kojoj nam je dano od Boga! Draga moja braćo, molimo Djevicu Mariju, da nas ovim držanjem prikaže u Hramu i posveti Bogu. Drukčije rečeno: s njom, onako kako je ona to učinila, s istim duševnim raspoloženjem koje je imala u srcu. I osobito nju, vi koji se prvi put na putu k svećeništvu prikazujete u Hramu: izmolite od naše Gospe ove stavove duše! Izmolite od nje također da nas same Bogu prikaže kao žrtveni dar i da nas tako učini sličnima njezinu božanskom Sinu!

A ovo je razlog, dragi kandidati, zašto vaše prikazanje treba utjecati u Spasiteljevo kojemu ćete sada odmah nazočiti kod slavljenja svete Mise. Ondje je mjesto gdje Krista trebamo žrtvovati i nas s njime po rukama Suotkupiteljice i Posrednice svih milosti. Amen.

Katekizam o krizi u Crkvi (I.)

Donosimo u nastavcima izvatke iz Katekizma o krizi u Crkvi, djela u kojemu se na iscrpan način pokazuju razmjeri krize u Crkvi nakon Drugog vatikanskog sabora te daju odgovori na sva aktualna kontroverzna pitanja. Knjiga bi uskoro trebala izaći u hrvatskom prijevodu.

S A D R Ž A J

I. Kriza u Crkvi
II. Vjera
III. Crkveno Učiteljstvo
IV. Drugi vatikanski sabor
V. Vjerska sloboda
VI. Ekumenizam
VII. Nova Misa

VIII. Katoličko svećenstvo
IX. Nadbiskup Lefebvre i Svećeničko bratstvo sv. Pija X.

1) Postoji li danas kriza u Crkvi?

Morali bismo zatvoriti oči da ne vidimo da Katolička crkva prolazi kroz ozbiljnu krizu. U šezdesetim godinama, za vrijeme Drugog vatikanskog sabora, postojale su nade za novo proljeće u Crkvi; dogodilo se upravo suprotno. Tisuće sve-ćenika je napustilo svoju službu, a tisuće monaha i redovnika se vratilo svjetovnom životu. U Europi ima jako malo zvanja, a nema ih mnogo ni u Sjevernoj Americi; bezbroj bogoslovija, samostana i vjerskih ustanova zatvorilo je vrata. U mnogim župama nedostaje svećenika, a redovničke zajednice moraju napustiti škole, bolnice i domove za stare i nemoćne. Kao što se papa Pavao VI. potužio 29. lipnja 1972.: *„Kroz neku pukotinu, dim Sotonin je ušao u hram Božji"*.

• Zar se danas situacija ne poboljšava i možemo li sada smatrati da je kriza prošla?

U SAD-u je 1960. godine bilo zaređeno za svećenike 1527 kandidata. U 1998. god., samo ih je 460 zaređeno - pad od preko 1000 godišnje. U Francuskoj je u pedesetima bilo oko 1000 svećeničkih ređenja godišnje. U devedesetima ih nije bilo više od 100 godišnje; broj ulazaka u bogoslovije i dalje se smanjuje. U Njemačkoj je 1996. predstavila novu rekordno nisku razinu kandidata za svećeništvo: njemačke biskupijske i redovničke bogoslovije imali su samo 232 novih kandidata; dok ih je nedavne 1986. bilo 727. Broj redovnika u svijetu se i dalje smanjuje.

• Utječe li ova kriza i na vjernike?

U pedesetim godinama, odlazak na Misu u SAD-u je često bio veći od 70 % među katolicima; neke studije pokazuju da je u 2000. godini ta statistika pala na ispod 30 %. Godine 1958., 35 % Francuza pohađalo je Misu svake nedjelje; danas to čini manje od 5 %, i to uglavnom starijih ljudi. Godine 1950. više od 90 % Francuza bilo je kršteno kao djeca; danas je to manje od 60 %.

• Jesu li slučajevi Francuske ili SAD-a doista tipični?

Svugdje je interes za Crkvu u opadanju. Sada samo manjina katolika ispunjava svoju

nedjeljnu obvezu, a tisuće napuštaju Crkvu svake godine. Osobito uznemirujuće je to što prije svega mladi ljudi okreću leđa Crkvi. Od 93 tisuće onih koji su napustili Crkvu u Njemačkoj 1989. god., 70 % ih je bilo ispod 35 godina. Između 1970. i 1993. godine, 1.9 milijuna Nijemaca službeno je napustilo Katoličku crkvu. Mržnja ili srdžba nisu najčešći uzroci, već jednostavno ravnodušnost. Crkva više ne govori ljudima, ona više nema važnosti u njihovim životima i tako ljudi idu svojim putem, ponekad jednostavno da bi izbjegli njemački crkveni porez. Katoličanstvo polako postaje religija male manjine. Njemačka je u opasnosti, kao što je Karl Rahner rekao, da postane *„poganska zemlja s kršćanskom prošlošću i nekim tragovima kršćanstva"*. Isto vrijedi i za većinu nekad kršćanskih zemalja.

• Može li se reći da je ta strašna kriza samo lokalna, te da utječe na zapadnu Europu i Sjevernu Ameriku, ali je poštedjela Latinsku Ameriku, Afriku i Aziju, gdje se, naprotiv, katoličanstvo čini osobito dinamičnim?

Neki statistički podaci sugeriraju da je kriza samo lokalna. Papinski godišnjak, primjerice, naglašava da povećanje broja bogoslova i ređenja u trećem svijetu kompenzira pad koji se opaža u zapadnim zemljama. Naime, kriza je univerzalna, čak i ako se ne pojavljuje svugdje na isti način. (Siromašne zemlje, gdje svećenstvo može predstavljati društveni napredak, regrutira nove zvanja relativno lako – ali koliko kvalitetna?) Latinska Amerika, primjerice, smatra se bastionom katoličanstva, ali zapravo postaje protestantskom bržim tempom nego što je to bilo i Njemačkoj u 16. st. Godine 1900., samo 3 % stanovništva Brazila bili su protestanti; sada ih je 18 %, a broj i dalje raste. Pet novih pentekostalnih crkava gradi se u Rio de Janeiru svakog tjedna.

Kardinal Franc Rode, tajnik Papinskog vijeća za dijalog s nevjernicima, procijenio je 1993. da Crkva gubi 600 tisuća latinoameričkih vjernika svake godine. Drugi izvori pružaju još ozbiljnije indikacije: 8 tisuća katolika dnevno pređe u sekte. Vjeruje se da se u Čileu 20 posto stanovništva pridružilo protestantskim sektama od 1960. god., a 30 % u Gvatemali. U potonjoj zemlji, broj protestanata se usedmerostručio od 1960. do 1985.

2) Je li ova kriza kriza vjere?

Katolička vjera nestaje. Sve se manje vjeruje u temeljne kršćanske istine, kao što su vjera u Boga, božanstvo Isusa Krista, raj, čistilište i pakao. Najviše zabrinjava to što ove članke vjere niječu čak i ljudi koji sebe nazivaju katolicima i redovito pohađaju Misu.

• Postoje li statistike koje ilustriraju ovu krizu vjere?

Iako nisu posve pouzdane, ankete predstavljaju opće tendencije u društvu. Mnoge statistike za SAD mogu se pronaći u Kenneth C. Jonesovom *Index of Leading Catholic Indicators*. Npr., 77 % američkih katolika u 1999. god. nije smatralo da treba ići nedjeljom na Misu da bi netko bio dobar katolik. Samo 17 % mladih katolika u SAD-u vjeruje da svećeništvo treba biti ograničeno na muškarce. Samo 10 % vjeroučitelja katoličkih osnovnih škola slaže se s naukom Crkve o umjetnoj kontroli rađanja. Anketa 1992. u *Der Spiegelu* pokazala je da samo 56 % Nijemaca vjeruje u Božje postojanje, 38 % u Njegovu svemoć, 30 % u istočni grijeh, 29 % da je Isus Sin Božji, a 24 % u postojanje pakla. Jednako tako je katastrofalna situacija među katolicima. Samo 43 % njih vjeruje u temeljnu dogmu o Kristovom uskrsnuću. Od onih koji pohađaju nedjeljnu Misu, samo 55 % vjeruje u djevičansko rođenje, a samo 44 % priznaje papinu nezabludivost. Među svim katolicima, samo 32 % vjeruje u papinsku nezabludivost. U Francuskoj je nedavna anketa pokazala da samo 58 % Francuza smatra postojanje Boga sigurnim ili vjerojatnim (u usporedbi s 61 % u 1994.); 65 % (a 80 % od tog broja su između osamnaest do dvadeset i četiri godine starosti) kažu da ne vjeruju u Presveto Trojstvo, a 67 % (u usporedbi s 48 % u 1994. god.) ne vjeruje u postojanje pakla. Samo 12 % katolika kaže da definitivno vjeruju u pakao (16 % ima neko vjerovanje u pakao, 72 % poriče njegovo postojanje). Čak i među praktičnim katolicima, statistike su katastrofalne: samo 23 % njih čvrsto vjeruje u pakao, a 4 % poriče njegovo postojanje. Trideset i četiri posto tih istih praktičnih katolika je čvrsto uvjereno da je Muhamed bio prorok, dok samo 28 % njih to poriče. (35 % njih vjeruje u to do "određene točke", ostali nisu sigurni).[9] U 2006., samo 7 % francuskih katolika je vjerovalo da je katoličanstvo jedina prava religija. *„Dubinu promjene možemo izmjeriti primjećujući da je 1952. većina katolika vjerovala da postoji samo jedna istinska religija"*, primijetio je sociolog Yves Lambert. U Valaisu, konzervativnom švicarskom

kantonu koji je dom međunarodne Bogoslovije Svećeničkog bratstva sv. Pija X. (FSSPX) u Econeu, 81.3 % katolika tvrdi da sve religije vode do vječnog spasenja.

• Koju pouku možemo izvući iz ovih statistika?

One pokazuju pravi razmjer krize. To je *prije svega* kriza vjere. Ne samo da se broj onih koji se smatraju pripadnicima Crkve smanjuje, nego se čak i većina onih koji su službeno članovi Crkve više ne drži katoličke vjere! Netko tko niječe istinu vjere izgubio je vjeru, jer se vjera mora održati u cjelini. Ako 72 % katolika odbacuju vjerovanje u pakao, čak nijedan od triju katolika više nema vjere.

3) Je li to također i kriza morala?

Kriza morala ide ruku pod ruku s krizom vjere. Dok je sv. Pavao podsjećao kršćane da moraju svojim načinom života sjati u očima *poroda izopačena i lukava u kojem svijetlite kao svjetlila u svijetu* (Fil 2,15), način života suvremenih kršćana malo se razlikuje od onoga djece ovoga svijeta, nevjernika i drugih. Njihova slaba vjera, bez srži, više nema snage utjecati na njihov život, a još manje oblikovati ga.

SADRŽAJ:

Predgovor 3
Pismo prijateljima i dobročiniteljima br. 40 5
(Ne)zabludivost pape 11
Obitelj bogata djecom – zečinjak? 27
Propovijed mons. de Galarrete prigodom podjele nižih redova 29
Propovijed mons. de Galarrete prigodom obreda podjele tonzure i oblačenja 34
Katekizam o krizi u Crkvi (I.) 37

Obrazac za prijavu novih adresa – pretplata na časopis Christus Rex

1) …….. .....
Ime i prezime Ulica

……..…….....
Poštanski broj i mjesto

2) …….. .....
Ime i prezime Ulica

……..…….....
Poštanski broj i mjesto

3) …….. .....
Ime i prezime Ulica

……..…….....
Poštanski broj i mjesto

4) …….. .....
Ime i prezime Ulica

……..…….....
Poštanski broj i mjesto

5) …….. .....
Ime i prezime Ulica

……..…….....
Poštanski broj i mjesto

Naslovi koje možete naručiti u Hrvatskom tajništvu FSSPX-a:

Nadbiskup Lefebvre: Otvoreno pismo zbunjenim katolicima
(20 kn)

Kratak kritički pregled Novog reda Mise
(15 kn)

M. Carre: Memoari jednog antiapostola	70 kn
W. Hünermann: Bukteći oganj (biografija sv. Pija X.)	30 kn
B. Vuco: Razumsko utemeljenje religije	25 kn
H. Madinger: Temelji vjere	15 kn
H. Madinger: Budite pripravni	10 kn
Kršćanski nauk I (mali katekizam)	15 kn
Kršćanski nauk II (mali katekizam)	15 kn
Mali misal (latinsko – hrvatski)	20 kn
DVD – Dokumentarni film o nadbiskupu Lefebvreu (na njemačkom, engleskom, francuskom, talijanskom jeziku)	90 kn

Napomena: U cijene nije uključena poštarina.

SLJEDEĆE MISE SVEĆENIČKO BRATSTVO SV. PIJA X. ODRŽAT ĆE:

12. travnja u **Zagrebu**

Češki narodni dom (Šubićeva 20), **10 h**

17. travnja u **Splitu**

Hotel Dujam (Velebitska 27), **17 h**

uz predavanje o temi:

„Kako obnoviti katoličku vjeru u hrvatskom narodu?"

Brojne vrijedne tekstove s ciljem izlaganja i širenja katoličke vjere, o aktualnoj situaciji u Crkvi, i o poslanju Svećeničkog bratstva sv. Pija X. možete pronaći na našoj internetskoj stranici:
http://christusrexhrvatska.blogspot.com